

ΔΙΑΤΡΙΒΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΜΑΣΤΕΡ

**“Η ανάγκη των ατόμων για Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση
και οι λόγοι που ωθούν τη συμμετοχή σε αυτή.
Μελέτη περίπτωσης: Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου”**

Λούκας Λαμπρινός

Επιβλέπων Καθηγητής: Γιώργος Χατζηνικόλας

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΜΑΙΟΣ, 2014

Πίνακας περιεχομένων

Πίνακας περιεχομένων.....	i
Περίληψη	iv
Summary	v
Ευχαριστίες.....	vi
Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή.....	1
Κεφάλαιο 2: Προσδιορισμός του προβλήματος και διεθνής εμπειρία/Βιβλιογραφική Ανασκόπηση	3
2.1. Η Δια βίου μάθηση και η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση.....	3
2.1.1. Δια βίου μάθηση	3
2.1.2. Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση	4
2.1.3. Δια βίου μάθηση μέσω της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης	4
2.2. Κυπριακή και Ευρωπαϊκή Πολιτική	6
2.2.1. Εκπαίδευση και κατάρτιση 2020 (ΕΚ 2020)	7
2.2.2. Πρόγραμμα για τη διά βίου μάθηση 2007-13.....	8
2.2.3. Δια βίου μάθηση στην Κύπρο.....	9
2.3. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου.....	10
2.3.1. Ίδρυση.....	11
2.3.2. Μεγέθη.....	11
2.3.3. Αποστολή.....	11
2.4. Μελέτες για τους φοιτητές Εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης.....	13
2.4.1. Δημογραφικά χαρακτηριστικά των φοιτητών.....	14
2.4.2. Κίνητρα φοίτησης.....	15
2.4.3. Γενικά συμπεράσματα για τους φοιτητές Εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης 16	
2.4.4. Η χρησιμότητα του προφίλ των φοιτητών	17
Κεφάλαιο 3: Μεθοδολογία Έρευνας	20
3.1. Δείγμα.....	20
3.2. Δομή ερωτηματολογίου	23

3.2.1.	Μέρος Α: Πληροφορίες προγράμματος.....	23
3.2.2.	Μέρος Β: Λόγοι/κίνητρα/παράγοντες που ωθούν στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση.....	23
3.2.3.	Μέρος Γ: Υπόβαθρο	23
3.2.4.	Μέρος Δ: Δημογραφικά στοιχεία και χαρακτηριστικά ατόμου.....	24
3.3.	Συλλογή δεδομένων	24
Κεφάλαιο 4: Αποτελέσματα.....		25
4.1.	Δημογραφικά στοιχεία και χαρακτηριστικά	25
4.1.1.	Ηλικία και φύλο	26
4.1.2.	Χώρα και περιοχή διαμονής	27
4.1.3.	Οικογενειακή κατάσταση και παιδιά.....	28
4.1.4.	Καθεστώς εργοδότησης, επάγγελμα και συναφή στοιχεία.....	29
4.2.	Χαρακτηριστικά σπουδών και στοιχεία φοίτησης.....	33
4.2.1.	Πρόγραμμα και επίπεδο σπουδών	33
4.2.2.	Φοιτητές/Απόφοιτοι.....	33
4.2.3.	Χρονολογία και μέθοδος εισδοχής στο πρόγραμμα	34
4.2.4.	Χαρακτηριστικά αποφοίτων	36
4.2.5.	Χαρακτηριστικά φοιτητών.....	37
4.2.6.	Άλλα στοιχεία φοίτησης	41
4.3.	Λόγοι/κίνητρα/παράγοντες που ωθούν στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, αναμενόμενα οφέλη	43
4.3.1.	Κίνητρα για τη λήψη απόφασης σπουδών.....	43
4.3.2.	Οφέλη που θα αποκομίσουν με την ολοκλήρωση των σπουδών τους.....	45
4.3.3.	Λόγοι επιλογής σπουδών εξ αποστάσεως.....	45
4.3.4.	Άλλες δηλώσεις σε σχέση με τις σπουδές	48
4.4.	Υπόβαθρο: Ικανότητες, δυνατότητες, προσόντα και εμπειρίες	50
4.4.1.	Άνεση στη χρήση εφαρμογών τεχνολογίας (λογισμικά)	50
4.4.2.	Πότε αποφοίτησαν από το Λύκειο.....	51
4.4.3.	Στοιχεία προηγούμενων σπουδών.....	52
Κεφάλαιο 5: Συμπεράσματα / Πρακτική εφαρμογή μελέτης.....		56
5.1.	Γενικά συμπεράσματα.....	56

5.2. Προβλήματα της έρευνας και περιορισμοί	59
5.3. Προτάσεις για μελλοντική μελέτη	60
Βιβλιογραφία	61
Παραρτήματα.....	63
Παράρτημα I: Ερωτηματολόγιο	64
Παράρτημα II: Δείγμα.....	84
Παράρτημα III: Αποτελέσματα.....	86

Περίληψη

Η ανάγκη των ατόμων για Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και οι λόγοι που ωθούν τη συμμετοχή σε αυτή. Μελέτη περίπτωσης: Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σκοπός της μελέτης είναι η διεξαγωγή έρευνας για τους φοιτητές που σπουδάζουν με τη μεθοδολογία της Εξ Αποστάσεως Μάθησης, ώστε να σκιαγραφήσει το προφίλ τους και να αναγνωρίσει τους λόγους για τους οποίους επιλέγουν τη συγκεκριμένη μεθοδολογία και τα κίνητρα που τους ωθούν σε σπουδές εξ αποστάσεως.

Η μελέτη εστιάζει πάνω στα χαρακτηριστικά των φοιτητών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, το οποίο αποτελεί και τη μελέτη περίπτωσης της. Επιχειρεί να αντιπαραβάλει τα αποτελέσματα της έρευνας με την Αποστολή του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, ώστε να αξιολογήσει το κατά πόσο αυτή συνάδει με τις επιδιώξεις και τα χαρακτηριστικά των φοιτητών. Στόχος είναι, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο να αξιοποιήσει αυτά τα αποτελέσματα ώστε να προσαρμόσει τις ενέργειες του με τρόπο που να διευκολύνει την υλοποίηση της Αποστολής του.

Για τη διεξαγωγή της μελέτης, έγινε ανασκόπηση της βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και την Ηλεκτρονική Μάθηση, ειδικά σε θέματα που αφορούν τη διάγνωση του προφίλ των φοιτητών της Εξ Αποστάσεως Μάθησης ως προς τα δημογραφικά και άλλα χαρακτηριστικά τους. Στη βάση αυτής της ανασκόπησης, ετοιμάστηκε ερωτηματολόγιο με το οποίο διεξήχθη η έρευνα, η οποία απευθυνόταν σε όλους τους μέχρι τώρα απόφοιτους και υφιστάμενους φοιτητές του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για το συμπληρώσουν εθελοντικά. Η έρευνα διενεργήθηκε με τη συμπλήρωση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου μέσω διαδικτύου.

Στη συνέχεια αναλύθηκαν τα δεδομένα της έρευνας με ανάλυση συχνοτήτων, περιγραφική στατιστική και πίνακες διασταύρωσης παραμέτρων. Εξετάστηκε κατά πόσο τα αποτελέσματα συνάδουν με την Αποστολή του Ανοικτού Πανεπιστημίου και εξήχθηκαν σχετικά συμπεράσματα. Στη βάση των συμπερασμάτων έγιναν εισηγήσεις για ενδεχόμενες ωφέλιμες προσαρμογές και σχετικές ενέργειες του Πανεπιστημίου.

Τέλος, έγιναν εισηγήσεις για μελλοντικές βελτιώσεις στην παρούσα μελέτη, τρόπους αξιοποίησης των συμπερασμάτων της και άλλες συναφείς μελέτες που μπορεί να αποβούν ωφέλιμες για την Εξ Αποστάσεως Μάθηση στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Summary

People's need for Distance Education and the reasons that drive them to attend.

Case study: Open University of Cyprus

The purpose of this study is to conduct a survey about the students attending Distance Learning, in order to outline their profile and to identify the reasons for choosing the specific methodology and the motives that led them to distance learning .

The study focuses on the characteristics of the students of the Open University of Cyprus, which serves as a case study. It attempts to contrast the results of the survey with the Mission of the Open University of Cyprus, in order to assess whether this is consistent with the goals and the characteristics of the students. The objective is for the Open University to utilize these results in order to adjust its actions in a manner that will facilitate the implementation of its Mission.

To conduct the study, relative literature review was conducted, in the fields of Distance Education and E-learning, particularly in subjects relating to the identification of the students' profile in Distance Learning with respect to their demographic and other characteristics. Based on this review, a questionnaire was prepared which was used to conduct the survey, which targeted all the graduates and current students of the Open University of Cyprus, to be completed voluntarily. The survey was conducted via an online electronic questionnaire.

The survey data was analysed via frequency analysis, descriptive statistics and cross tabulations. The results were examined in respect to whether they are consistent with the mission of the Open University, and relevant conclusions were drawn. The conclusions then became the basis for possible beneficial suggestions and relevant actions on behalf of the University.

The study concluded with suggestions for future improvements in this study, identification of means of exploiting its conclusions, and suggestions of other relevant studies that may prove useful for Distance Learning at the Open University of Cyprus.

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ πρώτα από όλα τους γονείς μου για την αγάπη και στήριξη τους.

Ευχαριστώ επίσης, την κ. Ευαγγελία Κατσαμάκη και τον κ. Τάσο Αναστασίου της Υπηρεσίας Σπουδών και Μητρώου Φοιτητών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, για τις πολύτιμες πληροφορίες που μου παρείχαν σχετικά με τις ιδιαιτερότητες των Προγραμμάτων Σπουδών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου και τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των φοιτητών και αποφοίτων του.

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

Η ψηφιακή εποχή έχει καταστήσει την Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση ταυτόσημη με την Ηλεκτρονική Μάθηση και την έχει εξελίξει στον προτιμώμενο από πολλούς τύπο εκπαίδευσης, αν όχι παγκόσμια, τουλάχιστον στον ανεπτυγμένο κόσμο. Μέσω της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, οι υποψήφιοι φοιτητές έχουν παγκόσμια πρόσβαση σε ένα ευρύτατο δίκτυο πηγών μάθησης και σε μια μεγάλη ποικιλία ακαδημαϊκών ή άλλων προγραμμάτων σε διάφορους τομείς και γλώσσες. Έχουν πλέον τη δυνατότητα να αποκτήσουν πτυχία, πέραν από τη συμβατική μεθοδολογία που απαιτεί τη συμμετοχή σε τάξη, παρακολουθώντας εξ ολοκλήρου εξ αποστάσεως ή μέσω ανάμεικτων μεθοδολογιών με μαθήματα σε τάξεις και με εξ αποστάσεως παρακολούθηση, παράλληλα. Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση έχει αλλάξει την ίδια τη ζήτηση για εκπαίδευση, διαφοροποιώντας δραστικά το προφίλ, τα κίνητρα και τους στόχους των υποψήφιων φοιτητών.

Σκοπός της έρευνας είναι να εξετάσει αφενός το προφίλ των φοιτητών που συμμετέχουν στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και αφετέρου τους παράγοντες που τους ωθούν σε αυτήν. Η έρευνα εστιάζει πάνω στα χαρακτηριστικά των φοιτητών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, το οποίο αποτελεί και τη μελέτη περίπτωσης της έρευνας.

Είναι γεγονός πως ένα δημόσιο πανεπιστήμιο, όπως το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, αναγκάζεται να συγκεράσει την κοινωνική προσφορά με τη βιωσιμότητα του. Αφενός, ως δημόσιο ίδρυμα, οφείλει να ανταποκριθεί στην κοινωνική πολιτική του κράτους και στις ανάγκες της κοινωνίας, προσφέροντας προγράμματα σε αντικείμενα η ακροατήρια που ενδεχομένως να μην κάνουν νόημα από οικονομικής άποψης. Αφετέρου, αντλώντας κατά το μέγιστο τη χρηματοδότηση του από το κράτος, ειδικά στο πλαίσιο των σύγχρονων οικονομικών δυσκολιών και περιορισμών, οφείλει επίσης να λαμβάνει αποφάσεις οι οποίες έχουν το μέγιστο δυνατό νόημα από οικονομικής άποψης.

Η αναγνώριση του προφίλ των συμμετεχόντων στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, ο εντοπισμός τάσεων στη συμπεριφορά της ζήτησης για αυτή τη μέθοδο μάθησης και των κινήτρων που την δημιουργούν είναι πολύτιμα για την καθοδήγηση των πιο πάνω αποφάσεων. Τα συμπεράσματα μπορούν να αξιοποιηθούν στον καθορισμό της στρατηγικής των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Στόχος της έρευνας είναι να αναγνωρίσει

τα χαρακτηριστικά των φοιτητών, τα κίνητρα, τους λόγους και τις ανάγκες οι οποίες τους ελκύουν στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση και να εξετάσει τις συνέπειες τους στην Αποστολή του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου και, αντίστροφα, τη συνάφεια της με αυτές.

Κεφάλαιο 2: Προσδιορισμός του προβλήματος και διεθνής εμπειρία/Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

2.1. Η Δια βίου μάθηση και η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

2.1.1. Δια βίου μάθηση

Ο όρος «*Δια βίου μάθηση*» αναφέρεται στη συνεχή εμπλοκή του ατόμου στη μάθηση κατά ολόκληρη τη διάρκεια της ζωής του, χωρίς η συμμετοχή του στην εκπαιδευτική διαδικασία να περιορίζεται χρονικά σε μια περίοδο της ζωής του (στη μαθητική/φοιτητική ηλικία). Η αξία της δια βίου μάθησης, η δίψα και η ακούραστη αγάπη για μάθηση, είχε αποτυπωθεί με διαχρονικό τρόπο στην αρχαία Ελλάδα από το Σόλωνα, με το περίφημο γνωμικό του «Γηράσκω δ' αεί πολλά διδασκόμενος». Σε μια εποχή, όπου η μάθηση ήταν αρετή και μέσο για την καλλιέργεια του ατόμου και της προσωπικότητας.

Στις μέρες μας, το πλαίσιο μέσα από το οποίο προέκυψε το πιο πάνω απόφθεγμα παραμένει. Από κοινωνικής άποψης, η εκπαίδευση συντείνει στην πνευματική καλλιέργεια και την αυτοπραγμάτωση των ατόμων αν όχι και στην κοινωνική ανέλιξη. Το πλαίσιο αυτό παραμένει επίκαιρο ενώ ενισχύεται από τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες και το μεγάλο ανταγωνισμό στην αγορά εργασίας, τα οποία καθιστούν την εκπαίδευση, επιπρόσθετα, ως απαραίτητο εφόδιο για την εξασφάλιση εργασίας, στοχεύοντας αρχικά στην επιβίωση και μετέπειτα στην απόκτηση των πόρων για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Ένεκα αυτών και πολλών άλλων παραγόντων, η εκπαίδευση γίνεται όλο και πιο αναγκαία για το σύγχρονο άνθρωπο. Η ζήτηση για ανώτερη εκπαίδευση αυξάνεται και, σε αντίθεση με προηγούμενες γενιές όπου η λήψη ανώτερης εκπαίδευσης ήταν ένας δύσκολος στόχος και προνόμιο λίγων, καθίσταται σήμερα αναγκαία και αναμενόμενη για μεγάλη μερίδα του πληθυσμού.

Το συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον και η αύξηση του ρυθμού μεταβολής του, οι ραγδαίες εξελίξεις στην τεχνολογία και στις επιστήμες, καθιστούν απαρχαιωμένες τις γνώσεις και τις δεξιότητες πολύ γρηγορότερα από ότι στο παρελθόν. Κατά συνέπεια, η συνεχής ενημέρωση, η επιμόρφωση, ο εμπλουτισμός των γνώσεων και η εξέλιξη του ατόμου μέσω της Δια Βίου Μάθησης, επιφέρει σημαντικό πλεονέκτημα στην επίτευξη των στόχων επιβίωσης και της καλλιέργειας του πνεύματος.

2.1.2. Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Η «*Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση*» αφορά στην παροχή εκπαίδευσης σε άτομα, χωρίς τη φυσική τους παρουσία και χωρίς την συνάντηση εκπαιδευτή και εκπαιδευομένων σε καθορισμένο εκπαιδευτικό χώρο και χρόνο. Εκτείνεται σε οποιαδήποτε μορφή και επίπεδο εκπαίδευσης: επιμόρφωση, επαγγελματική εκπαίδευση, ακαδημαϊκή εκπαίδευση κ.λπ.

Οι Colorado, JT, και J Eberle¹, παραθέτουν μια σύντομη ανασκόπηση της ιστορίας της Εξ Αποστάσεως Μάθησης, οριοθετώντας το ξεκίνημα της στο 1837 όπου προσφέρθηκαν μαθήματα στενογραφίας μέσω αλληλογραφίας.

Στις επόμενες δεκαετίες καθιερώθηκε ο θεσμός των προγραμμάτων δια αλληλογραφίας, ενώ στη συνέχεια αναπτύχθηκαν τα πρώτα πανεπιστήμια αφιερωμένα στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Η εξέλιξη της τεχνολογίας επέτρεψε την ενίσχυση της μεθοδολογίας με μεταδόσεις ήχου και εικόνας (ραδιοφωνικές και αργότερα τηλεοπτικές), χρήση ταινιών βίντεο, τηλεδιασκέψεων και δορυφορικών μεταδόσεων.

Τη δεκαετία του 1990 αναπτύχθηκε η διδασκαλία μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών η οποία προσφέρθηκε στη συνέχεια και μέσω δικτύων, καθιστώντας εν τέλει το διαδίκτυο ως το κύριο μέσο παροχής της εκπαίδευσης. «Το περιβάλλον του παγκόσμιου ιστού επιτρέπει το συνδυασμό κειμένου, γραφικών, ήχου και βίντεο για να συνθέσουν τα συστατικά ενός μαθήματος», για το οποίο έχει καθιερωθεί ο όρος «*Ηλεκτρονική Μάθηση*» (online learning).

2.1.3. Δια βίου μάθηση μέσω της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

Η ηλεκτρονική μάθηση, όπως και η κάθε μορφή εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα, όπως η προσβασιμότητα στα εκπαιδευτικά προγράμματα, η ευκολία και η ευελιξία. Με αυτό τον τρόπο, διευκολύνει τη δια βίου μάθηση, παρέχοντας τη δυνατότητα σε ενήλικες, οικογενειάρχες και εργαζόμενους να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα, χωρίς να προσκρούει στις οικογενειακές, επαγγελματικές και άλλες υποχρεώσεις ή περιορισμούς που μπορεί να έχουν.

¹ Colorado, J., & Eberle, J. (2010). Student demographics and success in online learning environments. *Emporia State Research Studies*, 46(1), 4–10.

Παραδοσιακά, η Ανώτερη Εκπαίδευση αποτεινόταν στο μεγαλύτερο της ποσοστό σε νεαρά άτομα, ως συνέχεια της εκπαίδευσης τους αμέσως μετά την Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Για τους νεαρούς φοιτητές, η συμμετοχή σε ακαδημαϊκές σπουδές αποτελεί την πρώτη προτεραιότητα στην καθημερινότητά τους, ενώ έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν προγράμματα σπουδών, **χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς**, μακριά από τον τόπο διαμονής τους, έχοντας ως κύριο κριτήριο της επιλογής του προγράμματος το **αντικείμενο σπουδών** που τους ενδιαφέρει. Η μόνη περιοριστική παράμετρος είναι **οικονομικοί λόγοι**.

Για τους ενήλικες η συμμετοχή στην Ανώτερη Εκπαίδευση είναι σαφώς δυσκολότερη, εφόσον οι πρώτες προτεραιότητες στην καθημερινότητά τους είναι η εργασία και οι οικογενειακές υποχρεώσεις. Η φυσική συμμετοχή σε τακτικά πρωινά ακροατήρια (διαλέξεις) συμπίπτει με τις ώρες εργασίας, ενώ η μετακίνηση σε εκπαιδευτικό ίδρυμα που βρίσκεται σε μεγάλη απόσταση ή στο εξωτερικό είναι αδιανόητη για έναν εργαζόμενο ή/και οικογενειάρχη.

Οι πιο πάνω περιορισμοί, εξαλείφονται με την Εξ αποστάσεως εκπαίδευση, διότι δεν απαιτεί φυσική παρουσία, ούτε επιβάλλει τη συστηματική συμμετοχή σε δραστηριότητες σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο. Καθίσταται έτσι δυνατή η συμμετοχή των ενηλίκων σε εκπαιδευτικά προγράμματα, αφιερώνοντας τον απαραίτητο χρόνο για μελέτη από το δικό τους χώρο, με το δικό τους ρυθμό και σε χρόνο που δεν συμπίπτει με άλλες υποχρεώσεις. Έτσι η Εξ αποστάσεως εκπαίδευση εξυπηρετεί το στόχο της Δια βίου μάθησης, χωρίς όμως να περιορίζεται σε αυτήν, εφόσον μπορούν να την επιλέξουν τόσο ώριμα/ενήλικα άτομα όσο και νεαρά αμέσως μετά την Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Εξυπηρετεί με τον ίδιο τρόπο και νέους οι οποίοι χρειάζεται να εργαστούν παράλληλα με τις σπουδές τους και οι οποίοι υπό άλλες συνθήκες θα έπρεπε (για οικονομικούς λόγους) να ενταχθούν στην αγορά εργασίας αντί να σπουδάσουν. Συνεπώς, η Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση διευκολύνει και διευρύνει ολόκληρο τον πληθυσμό, για τον οποίο διευρύνεται η δυνατότητα συμμετοχής σε εκπαιδευτικά προγράμματα.

Συνοψίζοντας, με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση **παραμερίζονται οι χρονικοί και γεωγραφικοί περιορισμοί**, καθίσταται **το αντικείμενο σπουδών** ως η κύρια παράμετρος επιλογής προγράμματος, ενώ οι **οικονομικοί λόγοι καθίστανται λιγότερο απαγορευτικοί** εφόσον υπάρχει η δυνατότητα παράλληλων σπουδών και μόνιμης εργασίας σε πλήρη βάση.

Οι πιο πάνω παράγοντες είναι αυτοί για τους οποίους θα αναμένει κανείς πως αποτελούν και τους κύριους λόγους για τους οποίους οι σπουδαστές επιλέγουν αυτή τη μέθοδο αντί της συμβατικής εκπαίδευσης (στα παραδοσιακά πανεπιστήμια).

Επιπρόσθετα, η τεχνολογική πρόοδος επιτρέπει πλέον την πρόσβαση στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση σε μεγάλους αριθμούς φοιτητών, μειώνοντας το κόστος και αυξάνοντας τη δυνατότητα πρόσβασης του πληθυσμού στην εκπαίδευση (σε όλα τα επίπεδα). Ως εκ τούτου, προκύπτει και ο όρος «Ανοικτή Μάθηση» (και «Ανοικτά Πανεπιστήμια»), υπό την έννοια της ελεύθερης πρόσβασης στα προγράμματα τους από όσους το επιθυμούν, χωρίς περιορισμούς και κριτήρια εισδοχής. *Οι μόνοι περιορισμοί που τίθενται αφορούν σε ακαδημαϊκά προγράμματα σπουδών και αποτελούνται από τις ελάχιστες διεθνώς απαραίτητες ακαδημαϊκές προϋποθέσεις για ένταξη σε αυτά (π.χ. απολυτήριο λυκείου, κ.α. αναλόγως του επιπέδου σπουδών).*

Για να αξιοποιηθεί η δυνατότητα αυτή και να δημιουργούνται τα κατάλληλα προγράμματα που να απευθύνονται στους επίδοξους σπουδαστές ώστε να μεγιστοποιείται το όφελος προς την κοινωνία, πρέπει η προσφορά των προγραμμάτων να συνδυάζεται με κατάλληλη γνώση της «αγοράς».

Το αντικείμενο αυτής της μελέτης είναι η διάγνωση αυτών των παραμέτρων, ανιχνεύοντας τις ανάγκες και τους λόγους που ωθούν τη συμμετοχή των ατόμων στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, εστιάζοντας ως μελέτη περίπτωσης στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Η μελέτη αυτή εστιάζει στην Ανώτερη ή Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και η χρήση των όρων Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και Ηλεκτρονική Μάθηση στη συνέχεια της μελέτης θα αφορά στην Εξ αποστάσεως εκπαίδευση μέσω της ηλεκτρονικής μάθησης σε Ανώτερο επίπεδο (πτυχίο ή μεταπτυχιακό επίπεδο μαστερ, όπως θα αναλυθεί στη συνέχεια). Η εκπαίδευση σε προγράμματα σπουδών στα οποία απαιτείται η συστηματική φυσική παρουσία του σπουδαστή, θα αναφέρεται ως «συμβατική εκπαίδευση».

2.2. Κυπριακή και Ευρωπαϊκή Πολιτική

Η Διά Βίου Μάθηση, μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, αποτελεί ουσιαστικό μέσο για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και την αντιμετώπιση της παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης.

Για αυτό το λόγο ή δια βίου μάθηση αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία για να δώσει την ευκαιρία συμμετοχής στη δια βίου μάθηση, στους πολίτες της, έχει θεσπίσει το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Δια βίου

μάθησης 2007-2013 (Απόφ. Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου Αρ. 1720/2006/ΕΚ ημερ. 15.11.2006).

«Στην Ε.Ε. η γνώση είναι το κλειδί για την οικοδόμηση του μέλλοντος της και προσδιοριστική συνιστώσα του τρίπτυχου οράματος της νέας αναπτυξιακής Στρατηγικής της «Ευρώπη 2020» για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.»²

2.2.1. Εκπαίδευση και κατάρτιση 2020 (ΕΚ 2020)

Το νέο στρατηγικό πλαίσιο για την Ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2020» (ΕΚ 2020), θεσπίστηκε «με σκοπό την αντιμετώπιση των προκλήσεων που απομένουν όσον αφορά τη δημιουργία μιας Ευρώπης βασισμένης στη γνώση και την υλοποίηση της δια βίου μάθησης για όλους»³.

Ο κύριος στόχος του πλαισίου είναι «η στήριξη των κρατών μελών όσον αφορά την περαιτέρω ανάπτυξη των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισής τους ... Το πλαίσιο θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη ολόκληρο το φάσμα των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την προοπτική της δια βίου μάθησης, καλύπτοντας όλα τα επίπεδα και τα είδη μάθησης (συμπεριλαμβανομένης της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης)».

Έχουν τεθεί τέσσερις στρατηγικοί στόχοι για το πλαίσιο, εκ των οποίων πρώτος είναι η «υλοποίηση της δια βίου μάθησης και της κινητικότητας» σύμφωνα με τον οποίο «απαιτείται πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή των στρατηγικών δια βίου μάθησης». Με τη βελτίωση της ποιότητας και της ελκυστικότητας του επιπέδου της εκπαίδευσης και την ενίσχυση της προσβασιμότητας της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθίσταται προσβάσιμη από όλους του πολίτες της και αποτελεί επένδυση για το μέλλον.

«Τέσσερις από τις δέκα ενοποιημένες κατευθυντήριες γραμμές στην οικονομία και στην απασχόληση, για την εφαρμογή της νέας Στρατηγικής, στις οποίες θα βασιστούν

² Ιστοσελίδα Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης - «Δια Βίου Μάθηση». Ανακτήθηκε από http://www.planning.gov.cy/planning/planning.nsf/dmllearningatag glance_gr/dmllearningatag glance_gr?OpenDocument

³ EUROPA: «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2020 (ΕΚ 2020)». Ανακτήθηκε από http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/general_framework/ef0016_el.htm

τυχόν συστάσεις του Συμβουλίου προς τις χώρες μέλη, έχουν άμεση εφαρμογή στη δια Βίου Μάθηση.»⁴

2.2.2. Πρόγραμμα για τη διά βίου μάθηση 2007-13

Για την υλοποίηση των στόχων της Ε.Ε, κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013, εφαρμόζεται το «Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθηση 2007-2013» (Lifelong Learning Programme), το οποίο είναι «η ναυαρχίδα (των προγραμμάτων) στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης». Το πρόγραμμα «επιτρέπει στα άτομα σε όλα τα στάδια της ζωής τους να επιδιώξουν να έχουν ευκαιρίες μάθησης σε όλη την Ευρώπη. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα ομπρέλα, το οποίο ενσωματώνει διάφορες πρωτοβουλίες εκπαίδευσης και κατάρτισης. Χωρίζεται σε τέσσερα επιμέρους τομεακά υπό-προγράμματα και τέσσερα λεγόμενα «οριζόντια» προγράμματα»⁵.

Ως στόχος του προγράμματος καθορίζεται «η ανάπτυξη και η ενίσχυση των ανταλλαγών, της συνεργασίας και της κινητικότητας, ώστε τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης να καταστούν παγκόσμιο σημείο αναφοράς ως προς την ποιότητα σύμφωνα με τη στρατηγική της Λισσαβόνας. Συμβάλλει έτσι στην ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προηγμένης κοινωνίας της γνώσης, με βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή.»⁶.

Προκειμένου να υλοποιηθεί αυτός ο γενικός στόχος, «το πρόγραμμα έχει μια σειρά από ειδικούς στόχους που αφορούν τη διά βίου μάθηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση». Οι σημαντικότερες, σε σχέση με το αντικείμενο της παρούσας μελέτης είναι:

- «συνδρομή στη βελτίωση της ποιότητας, της ελκυστικότητας και της διαθεσιμότητας των ευκαιριών για διά βίου μάθηση», και

⁴ Ιστοσελίδα Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης - «Δια Βίου Μάθηση». Ανακτήθηκε από http://www.planning.gov.cy/planning/planning.nsf/dmllearningataglance_gr/dmllearningataglance_gr?OpenDocument

⁵ Education, Audiovisual and Culture Executive Agency: «About Lifelong Learning programme». Ανακτήθηκε από http://eacea.ec.europa.eu/lip/about_lip/about_lip_en.php

⁶ «EUROPA > Σύνοψη της νομοθεσίας της ΕΕ > Εκπαίδευση, κατάρτιση, νεολαία, αθλητισμός > Εκπαίδευση και κατάρτιση: γενικό πλαίσιο». Ανακτήθηκε από http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/general_framework/c11082_el.htm

- «συμβολή στην αύξηση της συμμετοχής των ατόμων όλων των ηλικιών, περιλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των μειονεκτουσών ομάδων»

2.2.3. Δια βίου μάθηση στην Κύπρο

Οι κύριοι συντονιστικοί φορείς για τη δια βίου μάθηση στην Κύπρο είναι:

- (i) Το Υπουργείο Υγείας και Πολιτισμού - μέσω των δράσεων εκπαίδευσης και κατάρτισης ενηλίκων η οποία υλοποιείται από διάφορα ιδρύματα και σε διαφορετικά περιβάλλοντα. Η γενική εκπαίδευση ενηλίκων περιλαμβάνει προγράμματα σπουδών που προσφέρονται κυρίως από τα Επιμορφωτικά Κέντρα, τα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης, τα Εσπερινά Γυμνάσια και τις Τεχνικές Σχολές, τις Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου και τα δημόσια και ιδιωτικά Πανεπιστήμια. **Τα πανεπιστήμια είναι οι οργανισμοί οι οποίοι εμπλέκονται στην δια βίου μάθηση στην ανώτερη εκπαίδευση**, που εμπίπτει στο πεδίο της παρούσας μελέτης.
- (ii) Η «Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης» (πρώην «Γραφείο Προγραμματισμού»), η οποία έχει οριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο ως η Εθνική Αρχή για την εφαρμογή του Προγράμματος και συμμετέχει στην αρμόδια Επιτροπή της Γενικής Διεύθυνσης για την Εκπαίδευση και τον Πολιτισμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- (iii) Το Ίδρυμα Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Διά Βίου Μάθησης, που έχει ως στόχο τη συμμετοχή των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα δια βίου μάθησης. Το Ίδρυμα είναι μη κερδοσκοπικός οργανισμός και αποτελεί τον Εθνικό Φορέα, μέσω του οποίου υλοποιούνται στην Κύπρο τα υπο-προγράμματα για τη δια βίου μάθηση, που χρηματοδοτούνται από την Ε.Ε.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρέχονται από τη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης⁷, στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού θεσμικού αναπτυξιακού πλαισίου για τη δια βίου μάθηση, το Υπουργικό Συμβούλιο

⁷ Ιστοσελίδα Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης - «Δια Βίου Μάθηση». Ανακτήθηκε από http://www.planning.gov.cy/planning/planning.nsf/dmllearningataglace_gr/dmllearningataglace_gr?OpenDocument

ενέκρινε την **Εθνική Στρατηγική για τη Διά Βίου Μάθηση 2007-2013** (απόφ. Αρ. 66.304 ημερ. 7.11.2007). Ο συντονισμός της υλοποίησης της Στρατηγικής ανατέθηκε στους εξής φορείς:

- Την Εθνική Επιτροπή δια βίου μάθησης, που αποτελείται από τις υπηρεσίες και οργανισμούς με κύρια εμπλοκή στην παροχή δια βίου μάθησης, και τους κοινωνικούς εταίρους.
- Την Τεχνική Επιτροπή δια βίου μάθησης που υποστηρίζει την Εθνική Επιτροπή. Αποτελείται από εκπροσώπους της Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Κέντρου Παραγωγικότητας και της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Η Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης προεδρεύει και στις δύο πιο πάνω επιτροπές.

Για την υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής δια βίου μάθησης 2007-2013 λαμβάνονται μέτρα μέσω τεσσάρων αξόνων προτεραιότητας:

- Προώθηση της Πρόσβασης και της Συμμετοχής Όλων στη Δια Βίου Μάθηση
- Ενίσχυση των Υποδομών και Συστημάτων Διά Βίου Μάθησης
- Έρευνα και Ανάπτυξη για Στήριξη της Διά Βίου Μάθησης
- Αποτελεσματική Διακυβέρνηση της Διά Βίου Μάθησης

Για τη χρηματοδότηση δράσεων δια βίου μάθησης αξιοποιούνται, μεταξύ άλλων, κρατικοί και κοινοτικοί πόροι μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Παράλληλα, η ίδρυση και η λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, αποτελεί επίσης βασικό φορέα υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για τη δια βίου μάθηση.

2.3. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Η μελέτη αυτή εστιάζει στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου ως μελέτη περίπτωσης, το οποίο είναι το μόνο κατ' εξοχήν Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Εξ Αποστάσεως Μάθησης στην Κύπρο και το δεύτερο στον Ελληνικό χώρο (το πρώτο είναι το *Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, με έδρα την Πάτρα, το οποίο ιδρύθηκε το 1992*).

2.3.1. Ίδρυση

Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου είναι το δεύτερο κατά σειρά ίδρυσης κρατικό Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της χώρας. Ιδρύθηκε το 2002, με τη ψήφιση Νόμου που διέπει την Ίδρυση και Λειτουργία του (Ν.234(Ι)/2002). Σύμφωνα με το Νόμο ίδρυσης του, «Το Πανεπιστήμιο, με τη μέθοδο της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, έχει ως στόχους:

(α) την παροχή πτυχιακής και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, με την ανάπτυξη και αξιοποίηση κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού και μεθόδων διδασκαλίας,

(β) την παροχή ειδικών επιμορφωτικών προγραμμάτων σύντομης διάρκειας, και

(γ) τη συνεχή επιμόρφωση και μετεκπαίδευση των Κυπρίων πολιτών και Κυπρίων αποδήμων, ως επίσης και αλλοδαπών.»⁸

Δέχτηκε τους πρώτους φοιτητές το 2006, προσφέροντας δύο μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών («Διοίκηση Μονάδων Υγείας» και «Σπουδές στην Εκπαίδευση»).

2.3.2. Μεγέθη

Αυτή τη στιγμή στο ΑΠΚΥ προσφέρονται 3 προπτυχιακά προγράμματα σπουδών (ελληνόφωνα) στα οποία φοιτούν περίπου 1200 φοιτητές και 14 μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών (12 ελληνόφωνα και 2 αγγλόφωνα) στα οποία φοιτούν περίπου 3000 φοιτητές. Προσφέρονται αυτόνομες Θεματικές Ενότητες (για τις οποίες δίνεται πιστοποιητικό παρακολούθησης), προγράμματα κατάρτισης και διδακτορικά προγράμματα. Το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 θα προσφερθούν άλλα 5 μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, ενώ οι φοιτητές αναμένεται να ανέλθουν στους 5000 συνολικά. Η πλειοψηφία των φοιτητών προέρχεται από Ελλάδα και Κύπρο.

2.3.3. Αποστολή

Σε σχέση με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση ειδικά, η **Αποστολή** του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, σύμφωνα με την ιστοσελίδα⁹ του ιδρύματος, αφορά **το ρόλο του στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση στην Κύπρο, τον πληθυσμό για τον οποίο**

⁸ Νόμος που προνοεί για την Ίδρυση και Λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Νόμος υπ' αρ. Ν234(Ι)/2002). Ανακτήθηκε από <http://www.ouc.ac.cy/web/guest/university/genika/laws>

⁹ Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, *ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ - Γενικές Πληροφορίες - Αποστολή*, Ανακτήθηκε από <http://www.ouc.ac.cy/web/guest/university/genika/mission>

θα προσφέρει εκπαιδευτικά προγράμματα, την ανάπτυξη του, την ισοτιμία του με άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα και τη διεθνή αναγνώριση του. Σε σχέση με τους στοχευόμενους φοιτητές, αναφέρονται τα εξής: «Ακολουθώντας τις αρχές της ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου παρέχει τη δυνατότητα σε πολίτες που για οποιονδήποτε λόγο δεν κατέστη δυνατό να σπουδάσουν ή να ολοκληρώσουν τις πανεπιστημιακές τους σπουδές, να το πραγματοποιήσουν. Επιπλέον, δίνει την ευκαιρία σε κατόχους πανεπιστημιακού πτυχίου, να συνεχίσουν για ένα μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών σε άλλα γνωστικά αντικείμενα, τα οποία ενδεχομένως θα είναι χρήσιμα στην επαγγελματική τους ανέλιξη.»

Σύμφωνα με τη «Στρατηγική Ανάπτυξης 2012-2015» του Ανοικτού Πανεπιστημίου¹⁰, «οι στρατηγικοί άξονες, με έκδηλη τη συνέργεια μεταξύ τους, αναφέρονται στις γενικότερες επιδιώξεις του Πανεπιστημίου, ενώ οι στρατηγικοί στόχοι τους εξειδικεύουν με συγκεκριμένες δράσεις και μετρήσιμα αποτελέσματα στο τέλος της τετραετίας.» Οι στρατηγικοί άξονες (σκοποί) και στόχοι του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για την τετραετία 2012-2015, που αναφέρονται είναι:

1. Ποιότητα σε εκπαίδευση και έρευνα
2. Ανοικτό πανεπιστήμιο
3. Διεθνοποίηση
4. Ρόλος συντονιστή στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση στην Κύπρο
5. Αποτελεσματικές δομές διοίκησης
6. Νέες πηγές χρηματοδότησης και ορθολογική διαχείριση πόρων

Ειδικότερα, ο Στρατηγικός Στόχος 2.1 στη «Στρατηγική Ανάπτυξης 2012-2015» αποτελεί την **«Παροχή ίσων ευκαιριών φοίτησης σε διάφορα κοινωνικά στρώματα και σύνδεση με τις κοινωνικές ανάγκες της Κύπρου και της Ελλάδος»**. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, **«απευθύνεται ουσιαστικά στις ομάδες του πληθυσμού που δεν είχαν ή δεν έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής στη συμβατική ανώτερη εκπαίδευση, δίνοντας τους την ευκαιρία που δεν θα μπορούσαν να έχουν χωρίς την επιλογή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης»**.

Για την υλοποίηση της αποστολής, όπως εκφράζεται πιο πάνω, σε σχέση με την επιλογή των προγραμμάτων σπουδών που θα προσφέρει, αναφέρονται τα εξής: **«Η**

¹⁰ Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, «Στρατηγική Ανάπτυξης 2012-2015 του Ανοικτού Πανεπιστημίου»

ανάπτυξη του ΑΠΚΥ επιτυγχάνεται, επομένως, με το σχεδιασμό και την προσφορά νέων προγραμμάτων σπουδών σε πτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, με μεγάλο αριθμό θεματικών ενοτήτων σε όσο το δυνατό περισσότερους τομείς και γνωστικά αντικείμενα, που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας.» Μια σημαντική πτυχή των αναγκών της κοινωνίας, μπορεί να διαφανεί από τα κίνητρα των φοιτητών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου για συμμετοχή στα προγράμματα του, κάτι το οποίο επιχειρεί να διαγνώσει αυτή η έρευνα.

2.4. Μελέτες για τους φοιτητές Εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης

Στη βιβλιογραφία για την εξ αποστάσεως μάθηση, τους φοιτητές, τα κίνητρα και τα χαρακτηριστικά τους, το θέμα προσεγγίζεται συνήθως από παιδαγωγικής άποψης, σε σχέση με την απόδοση των φοιτητών, τις πιθανότητες επιτυχίας τους, το βαθμό ικανοποίησης τους από τις εκπαιδευτικές μεθόδους κ.λπ. Στις μελέτες αυτές, το κοινό χαρακτηριστικό είναι η προσπάθεια αναγνώρισης του προφίλ των φοιτητών, πριν αυτό συνδεθεί με την όποια άλλη υπό εξέταση παράμετρο.

Σύμφωνα με τους Moore & Kearsley (2011)¹¹, «Έρευνες έχουν αναγνωρίσει συγκεκριμένα δημογραφικά χαρακτηριστικά των φοιτητών τα οποία μπορεί να συνδέονται με το βαθμό επιτυχίας σε προγράμματα εξ αποστάσεως μάθησης. Έχουν μελετηθεί δημογραφικά χαρακτηριστικά όπως η ηλικία, εξωσχολικές δραστηριότητες όπως η εργασία και η οικογενειακή κατάσταση, όπως επίσης και το εκπαιδευτικό υπόβαθρο». Οι Moore & Kearsley συνδέουν επίσης το βαθμό ολοκλήρωσης των σπουδών με το προηγούμενο εκπαιδευτικό επίπεδο και το χρόνο που μεσολάβησε από τις προηγούμενες σπουδές.

Οι Qureshi, E., Morton, L., & Antosz, E. (2002)¹² μελέτησαν πτυχιακούς φοιτητές σε διάφορα εξ αποστάσεως προγράμματα σπουδών σε ένα πανεπιστήμιο στο Οντάριο του Καναδά, προσπαθώντας να διαγνώσουν τα χαρακτηριστικά τους. Η έρευνα τους διακρινόταν σε τέσσερις περιοχές: (1) **δημογραφικά χαρακτηριστικά** (όπως ηλικία, φύλο, οικογενειακή κατάσταση, έτος σπουδών, κ.λπ.), (2) **εμπειρία σε βασικές**

¹¹ Moore, M. G., & Kearsley, G. (2011). *Distance education: A systems view of online learning*. Cengage Learning.

¹² Qureshi, E., Morton, L., & Antosz, E. (2002). An interesting profile-university students who take distance education courses show weaker motivation than on-campus students. *Online Journal of Distance Learning*, 1–10.

δεξιότητες ηλεκτρονικών υπολογιστών (όπως βάσεις δεδομένων, φύλλα εργασίας, επεξεργασία κειμένου, γνώση διαδικτύου και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), (3) **κίνητρα για εγγραφή σε εξ αποστάσεως ή συμβατικό πρόγραμμα** (όπως γνώσεις, προσωπικά οφέλη, κοινωνικοί λόγοι, υποχρεώσεις, προσωπική ολοκλήρωση, πολιτιστικές γνώσεις κ.α.) και (4) **εμπόδια** (όπως προτίμηση μεθόδου μάθησης κ.λπ.). Παρόλο που οι μελέτες αυτές προσεγγίζουν το θέμα από παιδαγωγικής σκοπιάς, οι σκιαγραφήσεις του προφίλ των φοιτητών είναι ιδιαίτερα χρήσιμες και έχουν αποτελέσει πρότυπο για το σχεδιασμό της έρευνας που διεξήχθη στο πλαίσιο αυτής της μελέτης.

Η Αρετή Βαλασίδου (2005)¹³, εξετάζοντας του παράγοντες επιτυχίας προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με νέες τεχνολογίες, προσέγγισε τα χαρακτηριστικά των εκπαιδευομένων με τις εξής παραμέτρους:

- Δημογραφικά χαρακτηριστικά: ηλικία, φύλο, οικογενειακή κατάσταση, επάγγελμα, ώρες εργασίας ανά εβδομάδα, μορφωτικό επίπεδο, εισόδημα, απόσταση από το πλησιέστερο εκπαιδευτικό ίδρυμα.
- Γενικά για την Εξ αποστάσεως εκπαίδευση: εάν είναι η πρώτη φορά που παρακολουθούν πρόγραμμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, εάν έχουν διακόψει το πρόγραμμα που παρακολουθούν, ώρες μελέτης την εβδομάδα, λόγοι επιλογής παρακολούθησης προγράμματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, και ικανοποίηση σχετικά με τις υπηρεσίες που προσφέρει το πρόγραμμα.

2.4.1. Δημογραφικά χαρακτηριστικά των φοιτητών

Στη βιβλιογραφία, διαφαίνεται ότι «οι φοιτητές εξ αποστάσεως μάθησης συχνά διαφέρουν από τους παραδοσιακούς φοιτητές ως προς τα δημογραφικά χαρακτηριστικά τους, την εμπειρία και τα κίνητρα»¹⁴.

Συγκεκριμένα, αναφέρεται πως «οι πλείστοι φοιτητές εξ αποστάσεως μάθησης είναι ενήλικες ηλικιών μεταξύ 25 και 50» (Moore, M. G., & Kearsley, G. (2011))¹⁵. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρεται πως «ο διάμεσος της ηλικίας ενός πανεπιστημίου εξ

¹³ Βαλασίδου, Α. (2005). Παράγοντες επιτυχίας προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με νέες τεχνολογίες. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών.

¹⁴ Qureshi, E., Morton, L., & Antosz, E. (2002). An interesting profile-university students who take distance education courses show weaker motivation than on-campus students. *Online Journal of Distance Learning*, 1–10.

¹⁵ Moore, M. G., & Kearsley, G. (2011). *Distance education: A systems view of online learning*. Cengage Learning.

αποστάσεως εκπαίδευσης κυμαίνεται μεταξύ 30 και 34 χρόνια» (Guri-Rosenbilit, 1999)¹⁶.

2.4.2. Κίνητρα φοίτησης

Ως προς τα κίνητρα τους για σπουδές, αναφέρεται πως είναι «ενήλικες φοιτητές που κατέχουν προηγούμενα πτυχία, οι οποίοι κάποτε ενδιαφέρονται να αποκτήσουν πτυχίο σε διαφορετικό τομέα προκειμένου να προωθήσουν την καριέρα τους» (Nesler, 1999)¹⁷.

Ο MacBrayne (1995)¹⁸, εξετάζοντας τα δημογραφικά χαρακτηριστικά και τα κίνητρα ενήλικων σπουδαστών εξ αποστάσεως εκπαίδευσης από αγροτικές περιοχές, κατέδειξε την «τοποθεσία» και το «ενδιαφέρον στο περιεχόμενο» του προγράμματος ως τους δύο σημαντικότερους παράγοντες που αποτελούσαν κίνητρο για συμμετοχή σε εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Στη συνέχεια βρίσκονταν η «επιθυμία για απόκτηση πτυχίου» και η «σημαντικότητα του προγράμματος για μια μελλοντική καριέρα». Εντόπισε ακόμα διαφορές στα κίνητρα μεταξύ γυναικών και αντρών, όπως επίσης μεταξύ ηλικιακών ομάδων. Η μελέτη, εντόπισε επίσης πως οι σπουδαστές είχαν αντιμετωπίσει στο παρελθόν εμπόδια για συμμετοχή σε συμβατικά προγράμματα σπουδών. Καταλήγοντας, η μελέτη σκιαγράφησε το προφίλ του μέσου φοιτητή, ως ενήλικες, μεταξύ 18-40 χρόνων, κυρίως γυναίκες, οι οποίες δεν διαθέτουν το χρόνο για συμμετοχή σε προγράμματα συμβατικής εκπαίδευσης λόγω οικογενειακών και επαγγελματικών υποχρεώσεων.

Εξετάζοντας το Western Canadian University, ο Wallace (1996)¹⁹ διαπίστωσε πως ο παράγοντας που διαφάνηκε ως ο κυριότερος λόγος ώθησης των φοιτητών σε ανεξάρτητες (μη συμβατικές) σπουδές ήταν αυτός της διατήρησης του ελέγχου, ως προς το χρόνο, τον τόπο και το ρυθμό των σπουδών.

¹⁶ Guri-Rosenblit, S. (1999). Distance and campus universities: Tensions and interactions.

¹⁷ Nesler, M. S. (1999, November). Factors associated with retention in a distance-based liberal arts program. In *North East Association for Institutional Research Annual Conference Proceedings* (pp. 163-169).

¹⁸ MacBrayne, P. S. (1995). Rural adults in community college distance education: What motivates them to enroll?. *New directions for community colleges*, 1995(90), 85-93.

¹⁹ Wallace, L. (1996). Changes in the demographics and motivations of distance education students. *The Journal of Distance Education/Revue de l'Éducation à Distance*, 11(1), 1-31

2.4.3. Γενικά συμπεράσματα για τους φοιτητές Εξ αποστάσεως Εκπαίδευσης

Σύμφωνα με τη Melody M. Thompson (1998)²⁰, «πολλοί από τους φοιτητές εξ αποστάσεως μάθησης έχουν κοινά δημογραφικά και άλλα χαρακτηριστικά, τα οποία μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για τον καθορισμό του κοινού τους προφίλ.» Τέτοια χαρακτηριστικά είναι η ηλικία, το φύλο, η εθνική καταγωγή, ύπαρξη αναπηρίας, η τοποθεσία και η προσωπική κατάσταση (επαγγελματική, οικογενειακή). Καταλήγει πως οι έρευνες και εκθέσεις επί του θέματος παρέχουν τη βάση για την ευρέως αποδεκτή θεώρηση, πως οι φοιτητές στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι μεγαλύτεροι σε ηλικία από τους φοιτητές στη συμβατική εκπαίδευση, θηλυκού γένους, ενδέχεται να εργάζονται σε πλήρη βάση και παντρεμένοι. Σκοπός της μελέτης της είναι η αξιοποίηση του προφίλ των φοιτητών για να εξετάσει τη σχέση μεταξύ συγκεκριμένων χαρακτηριστικών τους και του βαθμού επιτυχίας στις σπουδές τους. Παρόλο που το αντικείμενο αυτό εκπίπτει του πλαισίου της παρούσας μελέτης, είναι χρήσιμο να αναφέρουμε τους παράγοντες που αναφέρει για τον καθορισμό του προφίλ των φοιτητών, οι οποίοι είναι:

- **Κίνητρα, πρόσβασης και ευελιξίας**, όπως είναι τα εμπόδια στη συμμετοχή σε προγράμματα συμβατικής εκπαίδευσης (**γεωγραφική απόσταση** από το πλησιέστερο εκπαιδευτικό ίδρυμα, **εμπόδια συμμετοχής σε συμβατικά προγράμματα** «on-campus» που απαιτούν συστηματική φυσική παρουσία), έλξη στο καινοτόμο εκπαιδευτικό περιβάλλον/μεθοδολογία.

- **Στόχοι, επαγγελματικοί/ανάπτυξης καριέρας** (όπως η «απόκτηση ανώτερου επαγγελματικού προσόντος», «έκθεση σε νέες επαγγελματικές προοπτικές», «απόκτηση εξειδικευμένων γνώσεων»), και σε μικρότερο βαθμό **ακαδημαϊκοί και προσωπικοί**.

- ο **τύπος προσωπικότητας** («ο βαθμός στον οποίο υφίσταται η πεποίθηση πως οι συνέπειες είναι αποτέλεσμα των ενεργειών και των προσπαθειών του ατόμου», «ο βαθμός αυτό-καθορισμού κατεύθυνσης» και το «στυλ μάθησης»). *Οι παράγοντες αυτοί είναι άμεσα συνυφασμένοι με το βαθμό επιτυχίας στις σπουδές, παρά με τα κίνητρα συμμετοχής σε σπουδές, οπότε δεν αξιοποιήθηκαν στην έρευνα.*

Πέραν από τις μελέτες που καταδεικνύουν κάποια επικρατούντα χαρακτηριστικά στο προφίλ του μέσου φοιτητή εξ αποστάσεως μάθησης, υπάρχουν και αναφορές μελετών

²⁰ Thompson, M. (1998). Distance learners in higher education. In Distance Learners in Higher Education: Institutional Responses for Quality Outcomes (pp. 9–24).

οι οποίες καταδεικνύουν πως τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των φοιτητών εξ αποστάσεως μάθησης δεν είναι στατικά αλλά ίσως να μεταβάλλονται μέσα στα χρόνια.

Ο Wallace (1996)²¹ διαπίστωσε πως ο ανεξάρτητος πληθυσμός της μελέτης που διεξήγαγε «έχει μετατοπιστεί προς νεαρότερους, ντόπιους σπουδαστές, και σε προγράμματα πλήρους φοίτησης συνδυασμού συμβατικής εκπαίδευσης και ανεξάρτητης μελέτης (εξ αποστάσεως)».

Παρομοίως, σύμφωνα με τη Dada Dabbagh (2007)²², η φύση του σπουδαστή εξ αποστάσεως μάθησης μεταβάλλεται, από ένα πληθυσμό μεγαλύτερου σε ηλικία, συνήθως εργαζόμενου, περιορισμένου γεωγραφικά, ατόμων που θέτουν στόχους και είναι αυτό-υποκινούμενα, σε ένα πληθυσμό ποικιλόμορφο, δυναμικό, αβέβαιο, νεαρότερο και ο οποίος ανταποκρίνεται σε γρήγορες τεχνολογικές αλλαγές.

Σε μια πιο ακραία τοποθέτηση, ο Holmberg (1995)²³ επισημαίνει πως «δεν τεκμηριώνεται πως οι εξ αποστάσεως φοιτητές αποτελούν ομοιογενή ομάδα».

2.4.4. Η χρησιμότητα του προφίλ των φοιτητών

Όπως έχει αναφερθεί, στις μελέτες που έχουν γίνει για το προφίλ των φοιτητών της εξ αποστάσεως μάθησης ο απώτερος στόχος είναι η μελέτη κάποιου παιδαγωγικού ζητήματος.

Η M. Thompson (1998)²⁴ παρότι εντόπισε διαφορές στα κίνητρα και τους στόχους μεταξύ αντρών και γυναικών, αναφέρει πως παρόλο που τα ποσοστά των φοιτητών με κοινά χαρακτηριστικά ήταν αρκετά ψηλά για να παρέχουν μια γενική περιγραφή των φοιτητών σε εξ αποστάσεως προγράμματα, δεν ήταν αρκετά ψηλά για να υποστηρίξουν την ανάπτυξη κάποιου προφίλ που να διευκολύνει την αναγνώριση πληθυσμών στόχων, να καθοδηγούν το σχεδιασμό ομοιόμορφων προγραμμάτων κατάλληλων για ένα γενικό ακροατήριο ή προγραμμάτων ευρείας απήχησης. Καταλήγει πως τα χαρακτηριστικά των φοιτητών της εξ αποστάσεως μάθησης είναι δυναμικά και αυτό έχει προφανείς επιπτώσεις στο σχεδιασμό των προγραμμάτων, την

²¹ Wallace, L. (1996). Changes in the demographics and motivations of distance education students. *The Journal of Distance Education/Revue de l'Éducation à Distance*, 11(1), 1-31

²² Dabbagh, N. (2007). The online learner: Characteristics and pedagogical implications. *Contemporary Issues in Technology and Teacher ...*, 7(3), 217–226.

²³ Holmberg, B. (1995). *Theory and practice of distance education*. London: Routledge.

²⁴ Thompson, M. (1998). Distance learners in higher education. In *Distance Learners in Higher Education: Institutional Responses for Quality Outcomes* (pp. 9–24).

εκπαιδευτική μεθοδολογία και τη στήριξη των φοιτητών. Τα προγράμματα πρέπει να είναι σχεδιασμένα έτσι ώστε να απευθύνονται σε φοιτητές με ένα ευρύ φάσμα χαρακτηριστικών και αναγκών και όχι σε ένα «χαρακτηριστικό τύπο» φοιτητή.

Σύμφωνα με τη Dada Dabbagh (2007)²⁵, «ο καθορισμός των χαρακτηριστικών και των εκπαιδευτικών αναγκών των σπουδαστών εξ αποστάσεως, δεν εγγυάται κατ' ανάγκη την επιτυχία τους σε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα». Ωστόσο εκτιμά πως θα μπορούσε να βοηθήσει στην κατανόηση των εξής: (α) «ποιος είναι πιθανό να συμμετέχει σε ένα πρόγραμμα», (β) «ποιοί παράγοντες και κίνητρα συνεισφέρουν στην εξ αποστάσεως εκπαιδευτική εμπειρία» και (γ) «τα εμπόδια που μπορεί δυνητικά να αποτρέψουν κάποιους φοιτητές από τη συμμετοχή ή την ολοκλήρωση ενός προγράμματος». Καταλήγει πως για να τα κατανοήσει κάποιος αυτά, είναι σημαντικό να εξετάσει τα χαρακτηριστικά του παραδοσιακού σπουδαστή εξ αποστάσεως.

Οι Colorado, JT, και J Eberle (2010)²⁶, αναφέρουν πως «η κατανόηση του ρόλου των δημογραφικών χαρακτηριστικών στο περιβάλλον της ηλεκτρονικής μάθησης μπορεί να βοηθήσει τα (ακαδημαϊκά) ιδρύματα να λάβουν αποφάσεις σχετικά με τα εξ αποστάσεως προγράμματα (που προσφέρουν)». Αυτός είναι και ο στόχος που επιδιώκει να επιτύχει η παρούσα μελέτη, εξετάζοντας ως μελέτη περίπτωσης το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Παρομοίως, σύμφωνα με τη Melody Thompson (1998)²⁷, «η δυνατότητα των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων να ανταποκριθούν στην ευθύνη τους να εξυπηρετήσουν κατάλληλα ένα ποικιλόμορφο πληθυσμό σπουδαστών εξ αποστάσεως μάθησης θα εξαρτηθεί από τη γνώση που θα προκύψει από μελέτες που θα διεξαχθούν με επίκεντρο τους φοιτητές και από τον ευέλικτο προγραμματισμό και τα συστήματα στήριξης των φοιτητών που θα προκύψουν από τις τρέχουσες και τις νέες τεχνολογίες εξ αποστάσεως μάθησης”.

²⁵ Dabbagh, N. (2007). The online learner: Characteristics and pedagogical implications. *Contemporary Issues in Technology and Teacher ...*, 7(3), 217–226.

²⁶ Colorado, J., & Eberle, J. (2010). Student demographics and success in online learning environments. *Emporia State Research Studies*, 46(1), 4–10.

²⁷ Thompson, M. (1998). Distance learners in higher education. In *Distance Learners in Higher Education: Institutional Responses for Quality Outcomes* (pp. 9–24).

Τέλος, η Μαρία Ν. Ιωακειμίδη (2009)²⁸ αναφέρει πως «η προσφορά της απαιτούμενης εκπαίδευσης για την αύξηση του ανθρωπίνου κεφαλαίου στους φοιτητές, με τα οφέλη που αυτό συνεπάγεται, εντός των οικονομικών παραμέτρων του εκπαιδευτικού ιδρύματος, αποτελεί μια εξισορροπητική πράξη ακριβείας...». «Αφήνοντας κατά μέρος τα κοινωνικά ζητήματα και την επιθυμία για προσωπικό όφελος, μπορεί να διαπιστώσει κανείς ότι το πανεπιστήμιο, κατά τον ίδιο τρόπο με τις επιχειρήσεις, διαβλέπει μια ζήτηση στην αγορά (στην προκειμένη περίπτωση ζήτηση για εκπαίδευση) και την καλύπτει».

Κατά αυτό τον τρόπο, με τη διάγνωση του προφίλ και των κινήτρων των φοιτητών, θα πρέπει το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου να συγκεράσει όλες τις παραμέτρους και τα χαρακτηριστικά των φοιτητών και να λάβει τις κατάλληλες αποφάσεις σχετικά με την ανάπτυξη του.

²⁸ Ιωακειμίδη, Μ. Ν. (2009). Ανάλυση προσφοράς και ζήτησης εκπαιδευτικών υπηρεσιών : ο ρόλος της τεχνολογίας και νέες μορφές εκπαίδευσης. Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

Κεφάλαιο 3: Μεθοδολογία Έρευνας

Η Melody M. Thompson²⁹, αναφέρει πως «κατά τη σύνθεση ενός γενικού προφίλ του εξ αποστάσεως φοιτητή προκύπτουν κάποια εμπόδια.» Τα εμπόδια που αναφέρει είναι η δυναμική (μεταβαλλόμενη) φύση των σπουδαστών και η δυναμική φύση του ίδιου του τομέα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, ειδικά εξετάζοντας ένα μικρό και νέο ίδρυμα όπως το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, όπου ο τρόπος λειτουργίας είναι συνεχώς μεταβαλλόμενος (όπως για παράδειγμα η αλλαγή της μεθοδολογίας εισδοχής φοιτητών από τη «μοριοδότηση», με διάφορα σταθμισμένα κριτήρια εισδοχής, στην «κλήρωση», το 2012), τα προγράμματα σπουδών λίγα, ο πληθυσμός στόχος περιορισμένος και η εκπαιδευτική μεθοδολογία σε ρευστή, νηπιακή φάση.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο και με δεδομένα τα πιο πάνω εμπόδια, έγινε προσπάθεια διάγνωσης του προφίλ των φοιτητών, εφαρμόζοντας ένα δομημένο ποσοτικό ερωτηματολόγιο όπου, με την άδεια των αρχών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, αποστάληκε προς τους φοιτητές και τους απόφοιτους του ιδρύματος πρόσκληση για συμμετοχή στην έρευνα και συμπλήρωση του ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου μέσω διαδικτύου.

3.1. Δείγμα

Η πρόσκληση για συμμετοχή στην έρευνα στάλθηκε σε όλους όσους είχαν εγγραφεί ως φοιτητές στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου από την έναρξη της λειτουργίας του το 2006 μέχρι το έτος εισδοχής 2013, συμπεριλαμβανομένων αποφοίτων και υφιστάμενων φοιτητών του, σε επίπεδο Πτυχίου και Μάστερ.

Τα άτομα στα οποία στάλθηκε η πρόσκληση για συμμετοχή στην έρευνα αποτελούνταν από 4050 φοιτητές (1202 προπτυχιακού και 2848 μεταπτυχιακού επιπέδου) και 1281 αποφοίτους (71 προπτυχιακού και 1210 μεταπτυχιακού επιπέδου), οι οποίοι φοιτούν/φοίτησαν σε 3 προγράμματα προπτυχιακού επιπέδου και 14 προγράμματα μεταπτυχιακού επιπέδου.

Οι φοιτητές προέρχονταν από όλα τα προγράμματα στα οποία είχαν εισαχθεί φοιτητές κατά την προαναφερόμενη περίοδο. Στο Παράρτημα II παρουσιάζεται ο πληθυσμός

²⁹ Thompson, M. (1998). Distance learners in higher education. In Distance learners in higher education: Institutional ... (pp. 9–24).

των φοιτητών και των αποφοίτων ανά επίπεδο και πρόγραμμα σπουδών. (Παράρτημα Π.1: Δείγμα ανά πρόγραμμα σπουδών και κατηγορία).

Από όσους στάλθηκε η πρόσκληση συμμετοχής στην έρευνα, οι 1979 (37,1%) ήταν άντρες και οι 3347 (62,8%) γυναίκες, ενώ για 5 άτομα απουσίαζε η πληροφορία.

Φύλο	Αριθμός	%
Άντρας	1979	37,1%
Γυναίκα	3347	62,8%
Μη καταχωρημένο	5	0,1%
Συνολικά	5331	100,0%

Πίνακας 3.1: Φύλο δείγματος

Η χώρα διαμονής τους ήταν η Ελλάδα 3071 (57,6%), η Κύπρος 2229 (41,8%), άλλη χώρα της Ευρώπης 25 (0,5%) και οι υπόλοιποι 6 (0,1%) από Αραβικές Χώρες (2), Αφρική (3) και ΗΠΑ/Καναδά (1).

Χώρα/Περιοχή	Σύνολο	%
Ελλάδα	3071	57,6%
Κύπρος	2229	41,8%
Ευρώπη - Άλλη	25	0,5%
Αραβικές Χώρες	2	0,0%
Αφρική	3	0,1%
ΗΠΑ/Καναδάς	1	0,0%
Συνολικά	5331	100,0%

Πίνακας 3.2: Χώρα διαμονής δείγματος

Οι ηλικίες του πληθυσμού, όπως φαίνεται στον πίνακα 3.3(α), ήταν «18-24» 90 (1,7%), «25-29» 627 (11,8%), «30-34» 1205 (22,6%), «35-39» 1229 (23,1%), «40-44» 1061 (19,9%), «45-49» 682 (12,8%) και «50+» 437 (8,2%). Στον πίνακα 3.3(β) φαίνεται η ηλικία κατά την χρονιά εισδοχής στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Ο μέσος όρος ηλικίας κατά την εισδοχή στο πανεπιστήμιο ήταν 35,5 χρόνια, ο διάμεσος 34 και η επικρατούσα τιμή 30, όπως φαίνεται στον πίνακα 3.3(γ).

Ηλικιακή ομάδα	Σύνολο	%
18-24	90	1,7%
25-29	627	11,8%
30-34	1205	22,6%
35-39	1229	23,1%
40-44	1061	19,9%
45-49	682	12,8%
50+	437	8,2%
Συνολικά	5331	100,0%

Πίνακας 3.3(α): Ηλικιακή ομάδα δείγματος

Ηλικιακή ομάδα	Σύνολο	%
18-24	271	5,1%
25-29	1055	19,8%
30-34	1447	27,1%
35-39	1178	22,1%
40-44	770	14,4%
45-49	420	7,9%
50+	190	3,6%
Συνολικά	5331	100,0%

Πίνακας 3.3(β): Ηλικιακή ομάδα δείγματος κατά την χρονιά εισδοχής στο
Ανοικτό Πανεπιστήμιο

	Ηλικία
Μέσος όρος	35,5
Διάμεσος	34
Επικρατούσα τιμή	30

Πίνακας 3.3(γ): Μέσος Όρος Ηλικίας κατά την εισδοχή στο πρόγραμμα

3.2. Δομή ερωτηματολογίου

Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από 41 ερωτήσεις σε 4 ενότητες ως εξής:

3.2.1. Μέρος Α: Πληροφορίες προγράμματος

Στο μέρος Α του ερωτηματολογίου, γίνεται διάγνωση της κατηγορίας των ερωτούμενων, και αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά του προγράμματος και το προφίλ των σπουδών των ερωτούμενων.

3.2.2. Μέρος Β: Λόγοι/κίνητρα/παράγοντες που ωθούν στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Το μέρος Β του ερωτηματολογίου, είναι και το κύριο μέρος της έρευνας, όπου γίνεται διάγνωση των λόγων, των κινήτρων και των παραγόντων που ώθησαν τους ερωτούμενους στη συμμετοχή στο συγκεκριμένο πρόγραμμα και γενικά στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση. Στο μέρος Β, οι ερωτούμενοι καλούνται να ιεραρχήσουν μια σειρά από δηλώσεις (σε μια κλίμακα από το 1 μέχρι το 7). Οι παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν για το σχεδιασμό των ερωτήσεων του Μέρους Β βασίστηκαν στα παραδείγματα των ερευνών που μελετήθηκαν στα πλαίσια της ανάλυσης της βιβλιογραφίας, όπως περιγράφονται στο κεφάλαιο 2, με κάποιες προσαρμογές που κρίθηκαν απαραίτητες λόγω της Κυπριακής πραγματικότητας και των ιδιομορφιών του υπό εξέταση πληθυσμού. Για παράδειγμα, σε μελέτες που έγιναν σε Αμερική, Καναδά και Ελλάδα διερευνάται η απόσταση του τόπου διαμονής του φοιτητή από το πλησιέστερο συμβατικό πανεπιστήμιο. Στις χώρες αυτές, οι αποστάσεις είναι πολύ μεγαλύτερες, ο αριθμός των πανεπιστημίων επίσης πολύ μεγαλύτερος και ο τρόπος εισδοχής στα δημόσια πανεπιστήμια πολύ διαφορετικός. Αυτή η παράμετρος κρίθηκε ανούσια για την περίπτωση του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου και δεν συμπεριλήφθηκε στην έρευνα.

3.2.3. Μέρος Γ: Υπόβαθρο

Στο μέρος Γ του ερωτηματολογίου, γίνεται διάγνωση του υπόβαθρου των ερωτούμενων σε μια σειρά από ικανότητες, δυνατότητες, προσόντα και εμπειρίες. Καλούνται να δηλώσουν πόση άνεση είχαν στη χρήση μιας σειράς από εφαρμογές τεχνολογίας (λογισμικά) και να δώσουν επιπρόσθετες πληροφορίες για τις ικανότητες, δυνατότητες, προσόντα και εμπειρίες τους.

3.2.4. Μέρος Δ: Δημογραφικά στοιχεία και χαρακτηριστικά ατόμου

Στο μέρος Δ του ερωτηματολογίου, συλλέγονται δημογραφικά στοιχεία (όπως ηλικία, φύλο, κ.α.) και άλλα χαρακτηριστικά (όπως επαγγελματική εμπειρία, απολαβές, κ.α.).

3.3. Συλλογή δεδομένων

Η πρόσκληση για συμμετοχή στην έρευνα στάλθηκε με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στους φοιτητές και απόφοιτους που αναφέρονται στην παράγραφο «Δείγμα» πιο πάνω, στις 4 Απριλίου 2014 και η αποδοχή απαντήσεων διήρκεσε μέχρι τις 19 Απριλίου 2014. Το ερωτηματολόγιο ήταν ηλεκτρονικό και χρησιμοποιήθηκε η πλατφόρμα «Google Drive» της “Google”.

Το ερωτηματολόγιο ήταν δομημένο σε Ενότητες, όπως αναφέρεται στην παράγραφο «Δομή ερωτηματολογίου» πιο πάνω, με τρόπο ώστε οι ερωτούμενοι να καθοδηγούνται από ενότητα σε ενότητα. Στο ερωτηματολόγιο υπήρχαν κανόνες ώστε να εμφανίζονται οι κατάλληλες ερωτήσεις για τον κάθε ερωτούμενο, σύμφωνα με την κατηγορία του (π.χ. υπήρχαν συγκεκριμένες ερωτήσεις στο μέρος Α για τους φοιτητές και διαφορετικές για τους απόφοιτους).

Οι πληροφορίες του Μέρους Α, οι βασικές ερωτήσεις του ερωτηματολογίου (Μέρος Β) και αριθμός άλλων σημαντικών ερωτήσεων, ήταν υποχρεωτικές, ενώ άλλες ερωτήσεις (ειδικά όσες ήταν ευαίσθητης φύσης) όχι. Το ερωτηματολόγιο ήταν ανώνυμο και δεν συνέλεξε καμία πληροφορία για την ταυτότητα των ερωτούμενων.

Η πρόσκληση αποστάληκε, μετά από έγκριση της Διοίκησης του Πανεπιστημίου, με τη δέσμευση πως τα αποτελέσματα της έρευνας θα δοθούν στο Πανεπιστήμιο προκειμένου να τα αξιοποιήσει για να ανταποκριθεί καλύτερα στις ανάγκες των φοιτητών και της κοινωνίας.

Κεφάλαιο 4: Αποτελέσματα

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την ανάλυση των απαντήσεων που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο της έρευνας. Το ερωτηματολόγιο είχε σχεδιαστεί με τέτοιο τρόπο ώστε να υποβοηθά το φοιτητή στη συμπλήρωση του και να διατηρεί το ενδιαφέρον. Η περιγραφή των αποτελεσμάτων ωστόσο δεν θα ακολουθήσει τη δομή του ερωτηματολογίου.

Τα αποτελέσματα χωρίζονται σε τέσσερις ενότητες. Στο πρώτο μέρος παρουσιάζονται τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των ερωτούμενων και στο δεύτερο μέρος τα άλλα βασικά φοιτητικά τους χαρακτηριστικά (κατηγοριοποίηση). Στο τρίτο μέρος παρουσιάζονται οι απαντήσεις που έδωσαν στις βασικές ενότητες του ερωτηματολογίου (Β και Γ), «Λόγοι/κίνητρα/παράγοντες που ωθούν στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και αναμενόμενα οφέλη», και στο τέταρτο μέρος παρουσιάζεται το υπόβαθρο, οι ικανότητες, οι δυνατότητες, τα προσόντα και οι εμπειρίες των ερωτούμενων.

Παράλληλα με την παρουσίαση των αποτελεσμάτων, γίνεται και ο ανάλογος σχολιασμός. Τα συμπεράσματα καταγράφονται στο κεφάλαιο 5.

4.1. Δημογραφικά στοιχεία και χαρακτηριστικά

Στην παράγραφο 4.1 παρουσιάζονται τα δημογραφικά στοιχεία και άλλα συναφή χαρακτηριστικά του προφίλ των ερωτούμενων.

4.1.1. Ηλικία και φύλο

Όπως φαίνεται στον πίνακα 4.1(α), οι ηλικίες των ερωτούμενων ήταν «18-24» 17 (2,7%), «25-29» 75 (12,0%), «30-34» 144 (23,1%), «35-39» 137 (22,0%), «40-44» 112 (18,0%), «45-49» 93 (14,9%), «50+» 45 (7,2%).

Ηλικιακή ομάδα	Αριθμός	%
18-24	17	2,7%
25-29	75	12,0%
30-34	144	23,1%
35-39	137	22,0%
40-44	112	18,0%
45-49	93	14,9%
50+	45	7,2%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.1(α): Ηλικία

Υπολογίστηκαν επίσης οι ηλικίες των ερωτούμενων κατά την εισδοχή τους στο πρόγραμμα σπουδών (πίνακας 4.1(β)). Η μεγαλύτερη ηλικιακή ομάδα ήταν η ομάδα «30-34» με 161 άτομα (25,8%), ενώ 508 άτομα (81,5%) είχαν ηλικία κατά το έτος εισδοχής μεταξύ 25 και 44. Μόνο 45 άτομα (7,2%) ήταν μικρότερα από 25 χρόνων και 16 άτομα (2,6%) μεγαλύτερα από 49 χρόνων.

Κατηγορία ηλικίας	Αρ. Απαντήσεων	%
18-24	45	7,2%
25-29	122	19,6%
30-34	161	25,8%
35-39	124	19,9%
40-44	101	16,2%
45-49	54	8,7%
50+	16	2,6%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.1(β): Ηλικία κατά την εισδοχή

Ο μέσος όρος της ηλικίας κατά την εισδοχή (πίνακας 4.1(γ)), είναι σχεδόν 35 χρόνια (34,67), ο διάμεσος 34 ενώ η επικρατούσα τιμή 31 χρόνια.

	Ηλικία
Μέσος όρος	34,67
Διάμεσος	34
Επικρατούσα τιμή	31

Πίνακας 4.1(γ): Στατιστικές ηλικίας

Από τα στοιχεία για την ηλικία διαφαίνεται η απήχηση του Ανοικτού Πανεπιστημίου σε ώριμα ενήλικα άτομα.

Στον πίνακα 4.2 παρουσιάζεται το φύλο των ερωτούμενων, όπου οι γυναίκες αποτελούσαν την μεγάλη πλειοψηφία με 401 άτομα (64,4%) ενώ οι υπόλοιποι 222 (35,6%) ήταν άντρες. Τα ποσοστά αυτά είναι πολύ κοντά στα αντίστοιχα ποσοστά του πληθυσμού (62,8% και 37,1% αντίστοιχα).

Φύλο	Αρ. Απαντήσεων	%
Γυναίκα	401	64,4%
Άντρας	222	35,6%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.2: Φύλο

4.1.2. Χώρα και περιοχή διαμονής

Στον πίνακα 4.3 παρουσιάζεται η χώρα διαμονής των ερωτούμενων, σύμφωνα με τον οποίο η μεγάλη πλειοψηφία της τάξης του 65,2% διαμένει στην Ελλάδα, ενώ το υπόλοιπο 33,5% στην Κύπρο και μόνο 1,3% σε άλλες χώρες. Τα ποσοστά αυτά δεν συνάδουν απόλυτα με τα αντίστοιχα ποσοστά του πληθυσμού (57,6% και 41,8%). Προφανώς, τα άτομα από την Ελλάδα ανταποκρίθηκαν σε μεγαλύτερο ποσοστό στην έρευνα από ότι τα άτομα από την Κύπρο.

Χώρα διαμονής	Αρ. Απαντήσεων	%
Ελλάδα	406	65,2%
Κύπρος	209	33,5%
Άλλη	8	1,3%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.3: Χώρα Διαμονής

Όπως φαίνεται στον πίνακα 4.4, η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτούμενων, το 85,9%, διαμένει σε Αστική περιοχή και μόνο 13,5% σε Αγροτική. Ένας πολύ μικρός αριθμός ερωτούμενων δεν έδωσε αυτή την πληροφορία.

Περιοχή διαμονής	Αρ. Απαντήσεων	%
Αστική	535	85,9%
Αγροτική	84	13,5%
Δεν αναφέρεται	4	0,6%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.4: Περιοχή διαμονής

4.1.3. Οικογενειακή κατάσταση και παιδιά

Σύμφωνα με τον πίνακα 4.5, η πλειοψηφία των ερωτούμενων ήταν έγγαμοι, κατά 57,1%, ενώ 37,7% άγαμοι και 4,2% διαζευγμένοι. Πολύ λίγοι ήταν όσοι ανέφεραν άλλη ή καθόλου οικογενειακή κατάσταση (1,0%).

Οικογενειακή κατάσταση	Αρ. Απαντήσεων	%
Έγγαμος/η	356	57,1%
Άγαμος/η	235	37,7%
Διαζευγμένος/η	26	4,2%
Δεν αναφέρεται	3	0,5%
Χήρος/α	2	0,3%
Σε διάσταση	1	0,2%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.5: Οικογενειακή κατάσταση

Στον πίνακα 4.6 φαίνεται ο αριθμός των παιδιών. Περίπου οι μισοί, δηλαδή 48,5%, δήλωσαν πως δεν έχουν παιδιά, 18,0% δήλωσαν πως έχουν ένα παιδί και 23,3% δύο. Οι πολύτεκνοι είναι λιγότεροι, 7,7% με τρία παιδιά και 2,6% με τέσσερα.

Αρ. παιδιών	Αρ. Απαντήσεων	%
0	302	48,5%
1	112	18,0%
2	145	23,3%
3	48	7,7%
4	16	2,6%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.6: Αριθμός παιδιών

Από τα 321 άτομα που δήλωσαν πως έχουν παιδιά, 308 κατέγραψαν και την ηλικία των παιδιών τους και έτσι υπολογίστηκε ο Μέσος Όρος της ηλικίας των παιδιών του κάθε ερωτούμενου. Σύμφωνα με τα ομαδοποιημένα αποτελέσματα τα οποία παρουσιάζονται στον πίνακα 4.7, ο μέσος όρος των ηλικιών των παιδιών κυμαίνεται από λιγότερο του ενός έτους μέχρι και μεγαλύτερο των δεκαοκτώ.

Μέσος Όρος ηλικίας παιδιών	Αρ. Απαντήσεων	%
0-6	102	33,1%
6-12	78	25,3%
12-18	74	24,0%
18-24	36	11,7%
>18	18	5,8%
Σύνολο	308	100,0%

Πίνακας 4.7: Μέσος όρος ηλικίας παιδιών

4.1.4. Καθεστώς εργοδότησης, επάγγελμα και συναφή στοιχεία

Σύμφωνα με τον πίνακα 4.8, η συντριπτική πλειοψηφία σε ποσοστό 84,3% έχει πλήρη απασχόληση, ενώ οι υπόλοιποι μοιράζονται περίπου εξίσου σε άτομα που δεν εργάζονται κατά 8,7% και άτομα που εργάζονται με μερική απασχόληση 7,1%.

Καθεστώς παρούσας εργοδότησης	Αρ. Απαντήσεων	%
Δεν εργάζομαι	54	8,7%
Μερική απασχόληση	44	7,1%
Πλήρης απασχόληση	525	84,3%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.8: Καθεστώς παρούσας εργοδότησης

Στον πίνακα 4.9 παρουσιάζεται το επάγγελμα. Περισσότεροι από τους μισούς (56,2%) είναι δημόσιοι υπάλληλοι (στο Δημόσιο ή Ημικρατικό τομέα). Αρκετοί είναι ιδιωτικοί υπάλληλοι (27,1%), ενώ πολύ λιγότεροι είναι ελεύθεροι επαγγελματίες (5,6%). Άνεργοι δηλώνουν 6,7% ενώ το υπόλοιπο 4,3% είναι αυτοεργοδοτούμενοι, επιχειρηματίες, συνταξιούχοι, φοιτητές ή ασχολούνται με οικιακά. Κάποια άτομα, παρόλο που ανέφεραν πως δεν εργάζονται, δήλωσαν επάγγελμα. Αυτό πιθανό να παραπέμπει στο επάγγελμα που είχαν (συνταξιούχοι ή άτομα που έχουν απολυθεί) ή από το οποίο κάνουν διάλειμμα (π.χ. για σπουδές).

Επάγγελμα	Αρ. Απαντήσεων	%
Δημόσιος Υπάλληλος (Δημόσιο ή Ημικρατικό τομέα)	350	56,2%
Ιδιωτικός Υπάλληλος	169	27,1%
Άνεργος	42	6,7%
Ελεύθερος Επαγγελματίας	35	5,6%
Αυτοεργοδοτούμενος	13	2,1%
Επιχειρηματίας	4	0,6%
Συνταξιούχος	4	0,6%
Οικιακά	4	0,6%
Φοιτητής	2	0,3%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.9: Επάγγελμα

Επιπρόσθετα, οι ερωτούμενοι δήλωσαν τα χρόνια της επαγγελματικής τους εμπειρίας. Οι περισσότεροι, σε ποσοστό 25,5% εργάζονται μεταξύ «10-15» χρόνια. Η κατηγορία αυτή είναι στο επίκεντρο των απαντήσεων. Οι υπόλοιπες κατηγορίες φθίνουν και προς τις δύο κατευθύνσεις (όσο πιο λίγα και όσο πιο πολλά είναι τα χρόνια). Ποσοστό 19,4% εργάζονται μεταξύ «5-10» χρόνια και 18,6% εργάζονται μεταξύ «15-20» χρόνια. 26% των ερωτούμενων εργάζεται περισσότερο από 20 χρόνια, και 10,4% μέχρι και 5 χρόνια.

Επαγγελματική εμπειρία	Αρ. Απαντήσεων	%
0-5	65	10,4%
5-10	121	19,4%
10-15	159	25,5%
15-20	116	18,6%
20-25	86	13,8%
25-30	53	8,5%
30-35	18	2,9%
35+	5	0,8%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.10: Έτη επαγγελματικής εμπειρίας

Στον πίνακα 4.11(α) παρουσιάζονται οι ώρες εργασίας την εβδομάδα. 17,2% των ερωτούμενων εργάζεται μόνο μέχρι 5 ώρες την εβδομάδα (η πλειοψηφία από αυτούς αφορά σε άνεργους, φοιτητές, κ.λπ.). Από τους υπόλοιπους η πλειοψηφία εργάζεται πάνω από 35 ώρες την εβδομάδα (64,1%)

Ώρες εργασίας την εβδομάδα	Αρ. Απαντήσεων	%
0-5	107	17,2%
5-10	11	1,8%
10-15	4	0,6%
15-20	8	1,3%
20-25	30	4,8%
25-30	20	3,2%
30-35	44	7,1%
35-40	104	16,7%
40-45	213	34,2%
45+	82	13,2%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.11(α): Ώρες εργασίας την εβδομάδα

Ο μέσος όρος των ωρών εργασίας όσων εργάζονται είναι 35, ο διάμεσος 38 και η επικρατούσα τιμή 40.

	Ώρες εργασίας
Μέσος όρος	31,01
Μέσος όρος όσων εργάζονται	35,11
Διάμεσος	38
Επικρατούσα τιμή	40

Πίνακας 4.11(β): Στατιστικά ωρών εργασίας την εβδομάδα

Σύμφωνα με τον πίνακα 4.12 περίπου οι μισοί, σε ποσοστό 45,3%, λαμβάνουν ετήσιο ακαθάριστο μισθό μεταξύ €10,001 και €20,000, 15,1% λαμβάνουν κάτω από €10,000, ενώ 14,9% μεταξύ €20,001 και €30,000. 9,1% λαμβάνουν μεταξύ €30,001 και €40,000 και πολύ λιγότεροι είναι όσοι λαμβάνουν περισσότερο από €40,000 (5.1%). Σύμφωνα με το διαχωρισμό του επιπέδου σπουδών, όσοι συμμετέχουν σε πρόγραμμα μεταπτυχιακού επιπέδου δηλώνουν πιο ψηλές απολαβές από όσους συμμετέχουν σε προγράμματα πτυχιακού επιπέδου. Η κατανομή των ερωτούμενων κατά επίπεδο σπουδών παρουσιάζεται στη συνέχεια.

Ετήσιες ακαθάριστες απολαβές	Επίπεδο σπουδών			%		
	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο
Δεν έχω εισόδημα	25	10	35	5,3%	6,8%	5,6%
€1 - €10,000	67	27	94	14,1%	18,2%	15,1%
€10,001 - €20,000	206	76	282	43,4%	51,4%	45,3%
€20,001 - €30,000	76	17	93	16,0%	11,5%	14,9%
€30,001 - €40,000	51	6	57	10,7%	4,1%	9,1%
€40,001 - €50,000	27	1	28	5,7%	0,7%	4,5%
>50,000	3	1	4	0,6%	0,7%	0,6%
Δεν αναφέρεται	20	10	30	4,2%	6,8%	4,8%
Σύνολο	475	148	623	100,0%	100,0%	100,0%

Πίνακας 4.12: Ετήσιες ακαθάριστες απολαβές ανά επίπεδο σπουδών

4.2. Χαρακτηριστικά σπουδών και στοιχεία φοίτησης

Στην παράγραφο 4.2, παρουσιάζεται η κατάσταση των ερωτούμενων (αν είναι φοιτητές ή απόφοιτοι) όπως επίσης και τα χαρακτηριστικά και οι επιλογές των φοιτητών ως προς τις σπουδές για τις οποίες αναφέρονται σε αυτή την έρευνα.

4.2.1. Πρόγραμμα και επίπεδο σπουδών

Οι ερωτούμενοι προέρχονταν από όλα τα προγράμματα στα οποία είχαν εισαχθεί φοιτητές κατά την προαναφερόμενη περίοδο, εκτός από το πρόγραμμα «Μεταπτυχιακό - Διοίκηση Επιχειρήσεων Αγροτροφίμων» το οποίο αριθμεί συνολικά 31 φοιτητές. Σε κάποια προγράμματα δεν υπάρχουν ακόμα απόφοιτοι έτσι δεν υπήρχαν ούτε σχετικές απαντήσεις.

Σύμφωνα με τον πίνακα 4.13, το 76,2% των ερωτούμενων φοιτούν ή φοίτησαν σε πρόγραμμα μεταπτυχιακού επιπέδου (Μάστερ) ενώ το υπόλοιπο 23,8% σε πρόγραμμα προπτυχιακού επιπέδου.

Επίπεδο	Αριθμός	%
Μεταπτυχιακό	475	76,2%
Πτυχίο	148	23,8%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.13: Επίπεδο σπουδών

Στο Παράρτημα III παρουσιάζεται ο πληθυσμός των φοιτητών και των αποφοίτων ανά επίπεδο και πρόγραμμα σπουδών (*Παράρτημα III.1: Πρόγραμμα σπουδών και επίπεδο ερωτούμενων*).

4.2.2. Φοιτητές/Απόφοιτοι

Σύμφωνα με τον πίνακα 4.14, το 72,6% των ερωτούμενων ήταν φοιτητές και 27,4% απόφοιτοι. *Αν λάβουμε υπόψη πως οι φοιτητές στο δείγμα ήταν 76%, φαίνεται πως ο βαθμός ανταπόκρισης των φοιτητών ήταν χαμηλότερος από αυτό των αποφοίτων.* Από τους μεταπτυχιακούς, 34,1% ήταν απόφοιτοι και 65,9% φοιτητές, ενώ στο πτυχίο μόνο 6,1% ήταν απόφοιτοι και 93,9% φοιτητές. Αυτό είναι αναμενόμενο, ανταποκρίνεται στον πληθυσμό του δείγματος και οφείλεται στους εξής δύο λόγους: (i) Στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο λειτουργούν πολύ λιγότερα

προπτυχιακά προγράμματα παρά μεταπτυχιακά και (ii) τα προπτυχιακά προγράμματα διαρκούν πολύ περισσότερο. Ο αριθμός των αποφοίτων του Ανοικτού Πανεπιστημίου σε προπτυχιακό επίπεδο είναι ακόμα μικρός (71 άτομα).

Επίπεδο	Κατηγορία			%		
	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο
Απόφοιτοι	162	9	171	34,1%	6,1%	27,4%
Φοιτητές	313	139	452	65,9%	93,9%	72,6%
Σύνολο	475	148	623	100,0%	100,0%	100,0%

Πίνακας 4.14: Κατηγορία ερωτούμενου

4.2.3. Χρονολογία και μέθοδος εισδοχής στο πρόγραμμα

Στον πίνακα 4.15 παρουσιάζεται ο αριθμός των ερωτούμενων ανά έτος εισδοχής. Όσο πιο πρόσφατο το έτος εισδοχής, τόσο πιο πολλές και οι απαντήσεις. Αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο είναι νεαρό ίδρυμα και αναπτύσσεται με γοργούς ρυθμούς, προσθέτοντας νέα προγράμματα κάθε χρόνο. Έτσι, κάθε χρόνο ο αριθμός των νέων φοιτητών που εισάγεται είναι μεγαλύτερος. Τα ποσοστά της έρευνας πλησιάζουν κατά πολύ τα αντίστοιχα ποσοστά του δείγματος.

Έτος εισδοχής	Αρ. Απαντήσεων	%
2006	2	0,3%
2007	35	5,6%
2008	36	5,8%
2009	56	9,0%
2010	86	13,8%
2011	113	18,1%
2012	157	25,2%
2013	138	22,2%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.15: Χρονολογία εισδοχής

Στον πίνακα 4.16 παρουσιάζεται η μέθοδος εισδοχής στο πανεπιστήμιο. Μέχρι το 2010, το πανεπιστήμιο ακολουθούσε τη μέθοδο της μοριοδότησης για την επιλογή των εισερχόμενων φοιτητών. Με αυτή τη μέθοδο, αξιολογούνταν οι αιτήσεις στη

βάση προκαθορισμένων κριτηρίων, και δινόταν βαθμολογία (μοριοδότηση) ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους (συνάφεια επαγγέλματος, χρόνια εμπειρίας, κ.λπ.). Με αυτή τη μέθοδο, ευνοούνταν άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, εφόσον στα κριτήρια περιλαμβάνονταν παράγοντες που σχετίζονταν έμμεσα με αυτήν (π.χ. χρόνια εργασιακής εμπειρίας). Από το 2012 και μετά, το πανεπιστήμιο άρχισε να επιλέγει τους φοιτητές του με το σύστημα της κλήρωσης, με το οποίο καθορίζεται ο αριθμός των θέσεων για κάθε πρόγραμμα και γίνεται κλήρωση μεταξύ όλων των υποψηφίων, ανεξάρτητα προσόντων και χαρακτηριστικών, για την επιλογή όσων θα προσφερθεί θέση.

Μέθοδος εισδοχής	Αρ. Απαντήσεων	%
Κλήρωση	296	47,5%
Μοριοδότηση	327	52,5%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.16: Μέθοδος εισδοχής

Στον πίνακα 4.17, φαίνεται η μέθοδος εισδοχής σε σχέση με την ηλικία κατά την εισδοχή στο πρόγραμμα. Διαφαίνεται πως τα ποσοστά των νεαρών ατόμων (ηλικίας 18-24) έχουν αυξηθεί με το σύστημα της κλήρωσης (11,1% έναντι 3,7%). Η διαφορά αυτή προκύπτει κυρίως από μείωση στα ποσοστά των ηλικιών 35-44 χρόνων.

Ηλικία κατά την εισδοχή	Μέθοδος εισδοχής			%		
	Κλήρωση	Μοριοδότηση	Σύνολο	Κλήρωση	Μοριοδότηση	Σύνολο
18-24	33	12	45	11,1%	3,7%	7,2%
25-29	60	62	122	20,3%	19,0%	19,6%
30-34	75	86	161	25,3%	26,3%	25,8%
35-39	51	73	124	17,2%	22,3%	19,9%
40-44	41	60	101	13,9%	18,3%	16,2%
45-49	27	27	54	9,1%	8,3%	8,7%
50+	9	7	16	3,0%	2,1%	2,6%
Σύνολο	296	327	623	100,0%	100,0%	100,0%

Πίνακας 4.17: Μέθοδος εισδοχής ανά ηλικία κατά το έτος εισδοχής

4.2.4. Χαρακτηριστικά αποφοίτων

Όπως φαίνεται στον πίνακα 4.18, η συντριπτική πλειοψηφία των αποφοίτων φοίτησαν σε προγράμματα μεταπτυχιακού επιπέδου. Αυτό ήταν αναμενόμενο, δεδομένης της μεγαλύτερης διάρκειας των προπτυχιακών προγραμμάτων, του μικρού αριθμού τους και του γεγονότος ότι τα δύο από τα τρία προγράμματα ξεκίνησαν να προσφέρονται μόλις τα τελευταία δύο χρόνια (βλ. Παράρτημα II.2: Έτος έναρξης προγραμμάτων σπουδών).

Χρονολογία Αποφοίτησης	Αρ. Απαντήσεων	%
Μεταπτυχιακό	162	94,7%
Πτυχίο	9	5,3%
Σύνολο	171	100,0%

Πίνακας 4.18: Επίπεδο Σπουδών (απόφοιτοι)

Περισσότεροι από τους μισούς απόφοιτους, ποσοστό 53,2%, είχαν αποφοιτήσει πρόσφατα, το 2013, ενώ το ποσοστό φθίνει σταδιακά στα προηγούμενα χρόνια, όπως φαίνεται στον πίνακα 4.19. Διαφαίνεται ο αυξανόμενος ρυθμός «παραγωγής» αποφοίτων του πανεπιστημίου, το οποίο ως νεαρό ίδρυμα ακόμα εισάγει περισσότερους φοιτητές από όσους αποφοιτούν κάθε χρόνο.

Χρονολογία Αποφοίτησης	Επίπεδο			%		
	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο
2009	3		3	1,9%	0,0%	1,8%
2010	11		11	6,8%	0,0%	6,4%
2011	19	6	25	11,7%	66,7%	14,6%
2012	41		41	25,3%	0,0%	24,0%
2013	88	3	91	54,3%	33,3%	53,2%
Σύνολο	162	9	171	100,0%	100,0%	100,0%

Πίνακας 4.19: Χρονολογία αποφοίτησης ανά επίπεδο σπουδών (απόφοιτοι)

Σύμφωνα με τον πίνακα 4.20(α), η διάρκεια φοίτησης των αποφοίτων ήταν μεταξύ 1 (το οποίο ενδεχομένως να οφείλεται σε φοιτητή ο οποίος εξασφάλισε αναγνώριση διδακτικών μονάδων) έως 6 χρόνια. Η επικρατούσα τιμή για τα μεταπτυχιακά είναι τα

3 χρόνια, ενώ ο μέσος όρος (πίνακας 4.20(β)) είναι 3,25 χρόνια. Η επικρατούσα τιμή για τα προπτυχιακά είναι τα 4 χρόνια, ενώ ο μέσος όρος είναι 4,11 χρόνια. Ωστόσο, τα αποτελέσματα για τα προπτυχιακά πρέπει να αξιολογούνται με προσοχή. Το ίδρυμα έχει πολύ λίγους απόφοιτους στα προπτυχιακά (πολύ μικρό δείγμα) και η ελάχιστη διάρκεια σπουδών στα προπτυχιακά, στη βάση των απαιτήσεων για ολοκλήρωση του προγράμματος (4 χρόνια) είναι διπλάσια από τα μεταπτυχιακά (2 χρόνια). Συνεπώς, το δείγμα είναι αναπόφευκτα προσανατολισμένο προς άτομα τα οποία ολοκληρώνουν το πρόγραμμα πολύ νωρίτερα από το μέσο όρο των φοιτητών στα προπτυχιακά προγράμματα.

Χρόνια σπουδών	Επίπεδο			%		
	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο
1	1		1	0,6%	0,0%	0,6%
2	46		46	28,4%	0,0%	26,9%
3	51		51	31,5%	0,0%	29,8%
4	45	8	53	27,8%	88,9%	31,0%
5	14	1	15	8,6%	11,1%	8,8%
6	5		5	3,1%	0,0%	2,9%
Σύνολο	162	9	171	100,0%	100,0%	100,0%

Πίνακας 4.20(α): Διάρκεια φοίτησης ανά επίπεδο σπουδών (απόφοιτοι)

	Επίπεδο		
	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο
Μέσος όρος χρόνων ολοκλήρωσης προγράμματος	3,25	4,11	3,29

Πίνακας 4.20(β): Μέσος Όρος διάρκειας φοίτησης ανά επίπεδο σπουδών (απόφοιτοι)

4.2.5. Χαρακτηριστικά φοιτητών

Όπως φαίνεται στον πίνακα 4.21, η πλειοψηφία των φοιτητών, σε ποσοστό 69,2%, φοιτούν σε προγράμματα μεταπτυχιακού επιπέδου, ενώ το υπόλοιπο 30,8% σε προγράμματα προπτυχιακού επιπέδου. Είναι εμφανής η διαφορά από τα αντίστοιχα

ποσοστά των αποφοίτων, όπου πολύ λιγότεροι απόφοιτοι προέρχονται από προπτυχιακά προγράμματα παρά μεταπτυχιακά.

Έτος Σπουδών	Αρ. Απαντήσεων	%
Μεταπτυχιακό	313	69,2%
Πτυχίο	139	30,8%
Σύνολο	452	100,0%

Πίνακας 4.21: Επίπεδο σπουδών (φοιτητές)

Σύμφωνα με τον πίνακα 4.22, η αναμενόμενη διάρκεια φοίτησης των φοιτητών κυμαίνεται από 3 (το οποίο οφείλεται σε φοιτητές οι οποίοι εξασφάλισαν αναγνώριση διδακτικών μονάδων, και σε φοιτητές που φοιτούν στο διετές πρόγραμμα σπουδών εξομοίωσης πτυχίου «Αστυνομικές Σπουδές») έως 12 χρόνια. Η επικρατούσα τιμή για τα μεταπτυχιακά είναι τα 4 χρόνια (απόφοιτοι 3), ενώ ο μέσος όρος (πίνακας 4.23) είναι 4,33 χρόνια (απόφοιτοι 3,25). Η επικρατούσα τιμή για τα προπτυχιακά είναι τα 6 χρόνια (απόφοιτοι 4), ενώ ο μέσος όρος είναι 5,68 χρόνια (απόφοιτοι 4,11). Είναι εμφανής η διαφορά από τους απόφοιτους, η οποία οφείλεται στο νεαρό της ηλικίας του ιδρύματος και του γεγονότος ότι ακόμα να εξισορροπηθεί η ροή των φοιτητών. Προς το παρόν φαίνεται πως έχουν αποφοιτήσει άτομα με προτίμηση για γρηγορότερο ρυθμό φοίτησης, ενώ τα άτομα (από τα ίδια έτη εισδοχής) που σπουδάζουν με πιο αργό ρυθμό εξακολουθούν να φοιτούν.

Αναμενόμενη διάρκεια σπουδών (χρόνια)	Επίπεδο			%		
	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο
3	34	8	42	10,9%	5,8%	9,3%
4	179	27	206	57,2%	19,4%	45,6%
5	70	33	103	22,4%	23,7%	22,8%
6	24	41	65	7,7%	29,5%	14,4%
7	5	15	20	1,6%	10,8%	4,4%
8	1	7	8	0,3%	5,0%	1,8%
9		2	2	0,0%	1,4%	0,4%
10		2	2	0,0%	1,4%	0,4%
11		1	1	0,0%	0,7%	0,2%
12		3	3	0,0%	2,2%	0,7%
Σύνολο	313	139	452	100,0%	100,0%	100,0%

Πίνακας 4.22: Εκτιμώμενη διάρκεια φοίτησης (φοιτητές)

	Επίπεδο		
	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο
Μέσος όρος εκτιμώμενης διάρκειας φοίτησης	4,33	5,68	4,74

Πίνακας 4.23: Μέσος όρος εκτιμώμενης διάρκειας φοίτησης (φοιτητές)

Στον πίνακα 4.24 φαίνεται ο αριθμός των ατόμων που εκτιμούν πως θα αποφοιτήσουν κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος (2013-2014). Ο αριθμός αυτός (78) είναι μικρότερος από τον αριθμό των αποφοίτων του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους (91). Αυτό υποστηρίζει ακόμα περισσότερο την ένδειξη πως οι υφιστάμενοι απόφοιτοι είναι άτομα με προτίμηση σε ταχύτερο ρυθμό φοίτησης σε σχέση με τους φοιτητές (στο δείγμα της παρούσας έρευνας).

Αν θα αποφοιτήσουν το τρέχον έτος	Επίπεδο			%		
	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο
Ναι	75	3	78	24,0%	2,2%	17,3%
Όχι	238	136	374	76,0%	97,8%	82,7%
Σύνολο	313	139	452	100,0%	100,0%	100,0%

Πίνακας 4.24: Πόσοι στοχεύουν να αποφοιτήσουν κατά το τρέχον έτος (φοιτητές)

Η πιο πάνω παρατήρηση επαληθεύεται με τα στοιχεία που παρουσιάζονται στον πίνακα 4.25, όπου 46,2% των αποφοίτων δηλώνουν πως φοίτησαν σε πλήρη φοίτηση, σε σχέση με το πολύ χαμηλότερο ποσοστό των φοιτητών, το οποίο ανέρχεται σε 29,6%. Αντίστοιχα 53,8% των αποφοίτων φοίτησαν σε μερική φοίτηση, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό των φοιτητών ανέρχεται στα 70,4%.

Ρυθμός φοίτησης	Έτος εισδοχής			%		
	Απόφοιτοι	Φοιτητές	Σύνολο	Απόφοιτοι	Φοιτητές	Σύνολο
Μερική	92	318	410	53,8%	70,4%	65,8%
Πλήρης	79	134	213	46,2%	29,6%	34,2%
Σύνολο	171	452	623	100,0%	100,0%	100,0%

Πίνακας 4.25: Ρυθμός φοίτησης (όλοι οι ερωτούμενοι)

Εξετάζοντας την εικόνα για ολόκληρο το δείγμα (φοιτητές και απόφοιτοι), όπως φαίνεται στους πίνακες 4.26 και 4.27, η αναμενόμενη διάρκεια φοίτησης κυμαίνεται από 2 έως 12 χρόνια. Η επικρατούσα τιμή για τα μεταπτυχιακά είναι τα 4 χρόνια, ενώ ο μέσος όρος είναι 3,96 χρόνια. Η επικρατούσα τιμή για τα προπτυχιακά είναι τα 6 χρόνια, ενώ ο μέσος όρος είναι 5,58 χρόνια.

Αναμενόμενη διάρκεια σπουδών (χρόνια)	Επίπεδο			%		
	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο
1	1		1	0,2%	0,0%	0,2%
2	46		46	9,7%	0,0%	7,4%
3	85	8	93	17,9%	5,4%	14,9%
4	224	35	259	47,2%	23,6%	41,6%
5	84	34	118	17,7%	23,0%	18,9%
6	29	41	70	6,1%	27,7%	11,2%
7	5	15	20	1,1%	10,1%	3,2%
8	1	7	8	0,2%	4,7%	1,3%
9		2	2	0,0%	1,4%	0,3%
10		2	2	0,0%	1,4%	0,3%
11		1	1	0,0%	0,7%	0,2%
12		3	3	0,0%	2,0%	0,5%
Σύνολο	475	148	623	100,0%	100,0%	100,0%

Πίνακας 4.26: Διάρκεια σπουδών (όλοι οι ερωτούμενοι)

	Επίπεδο		
	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο
Μέσος όρος διάρκειας φοίτησης	3,96	5,58	4,35

Πίνακας 4.27: Μέσος όρος διάρκειας φοίτησης (όλοι οι ερωτούμενοι)

4.2.6. Άλλα στοιχεία φοίτησης

Στον πίνακα 4.28 φαίνεται ο αριθμός των ερωτούμενων που έχουν λάβει αναβολή φοίτησης κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Το ποσοστό αυτό είναι χαμηλό και ανέρχεται στο 4,5%.

Αναβολή φοίτησης	Αρ. Απαντήσεων	%
Ναι	28	4,5%
Όχι	595	95,5%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.28: Πόσοι έχουν λάβει αναβολή φοίτησης (όλοι οι ερωτούμενοι)

Σύμφωνα με τον πίνακα 4.29, ο μέσος όρος ωρών μελέτης την εβδομάδα έχει μεγάλο εύρος, εφόσον παρουσιάζουν ψηλά ποσοστά διάφορες κατηγορίες. Η πιο συχνή απάντηση ήταν «2-5 ώρες» με συνολικό ποσοστό 26,2%, ενώ πολύ κοντά βρίσκεται και η απάντηση «6-10 ώρες» με συνολικό ποσοστό 25,7%. Οι υπόλοιπες απαντήσεις λαμβάνουν χαμηλότερα ποσοστά, ενώ είναι αξιοσημείωτο πως κάποιιοι, αν και λίγοι, δηλώνουν πως μελετούν «Λιγότερο από 1 ώρα την εβδομάδα» (3,5%).

Ώρες μελέτης / εβδομάδα	Έτος εισδοχής			%		
	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο	Μεταπτυχιακό	Πτυχίο	Σύνολο
Λιγότερο από 1 ώρα	18	4	22	3,8%	2,7%	3,5%
2-5 ώρες	122	41	163	25,7%	27,7%	26,2%
6-10 ώρες	123	37	160	25,9%	25,0%	25,7%
10-15 ώρες	88	36	124	18,5%	24,3%	19,9%
15-20 ώρες	80	11	91	16,8%	7,4%	14,6%
Πάνω από 20 ώρες	44	19	63	9,3%	12,8%	10,1%
Σύνολο	475	148	623	100,0%	100,0%	100,0%

Πίνακας 4.29: Μέσος όρος ωρών μελέτης την εβδομάδα (όλοι οι ερωτούμενοι)

4.3. Λόγοι/κίνητρα/παράγοντες που ωθούν στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, αναμενόμενα οφέλη

4.3.1. Κίνητρα για τη λήψη απόφασης σπουδών

Σύμφωνα με τον πίνακα 4.30, στο ερώτημα με το οποίο οι ερωτούμενοι καλούνται να δηλώσουν σε ποιο βαθμό συμφωνούν με μια σειρά από λόγους ως προς το αν αυτοί αποτέλεσαν κίνητρα/παράγοντες κατά τη λήψη της απόφασής τους να σπουδάσουν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα, οι περισσότεροι λόγοι που αναφέρθηκαν συγκέντρωσαν ψηλά ποσοστά συμφωνίας, αφού περίπου οι μισοί φοιτητές δήλωσαν πως συμφωνούν απόλυτα, ενώ ήταν ελάχιστοι εκείνοι που δήλωσαν πως διαφωνούν λίγο, πολύ ή απόλυτα. Συγκεκριμένα, όπως φαίνεται στον πίνακα 4.30, οι ερωτούμενοι συμφώνησαν σε κάποιο βαθμό (λίγο, πολύ ή απόλυτα) με αρκετές δηλώσεις:

- «Προληπτική ενδυνάμωση επαγγελματικού προφίλ» (92%)
- «Απόκτηση εξειδικευμένης γνώσης» (92%)
- «Αυτό-ολοκλήρωση / Προσωπική βελτίωση» (92%)
- «Πνευματική διέγερση / Προσωπικό ενδιαφέρον στο θέμα των σπουδών» (91%)
- «Διεύρυνση γενικών γνώσεων» (91%)
- «Επαγγελματική ανάπτυξη / ανέλιξη» (88%)
- «Επιθυμία για απόκτηση ανώτερου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών (Μεταπτυχιακό)» (78%)
- «Έκθεση σε νέες επαγγελματικές προοπτικές / αλλαγή καριέρας» (72%)

Επίσης θετικά, αλλά χαμηλότερα ποσοστά συμφωνίας απέσπασαν οι εξής δηλώσεις:

- «Ίκανοποίηση ανεκπλήρωτης επιθυμίας για ακαδημαϊκές σπουδές» (64%)
- «Βελτίωση κοινωνικού στάτους / Κύρους» (59%)

Ακόμη χαμηλότερα ποσοστά συμφωνίας απέσπασαν οι εξής δηλώσεις, για τις οποίες όμως ο συνολικός βαθμός μη συμφωνίας είναι χαμηλότερος από το συνολικό βαθμό συμφωνίας:

- «Διατήρηση της θέσης εργασίας»: Για αυτό το κίνητρο, στο σύνολο τους οι δηλώσεις συμφωνίας (45%) ήταν περισσότερες από τις δηλώσεις μη συμφωνίας (39%), ωστόσο η επικρατούσα τιμή ήταν το «Διαφωνώ απόλυτα/δεν με αφορά» (28%).

- «Γνωριμία με άλλα άτομα / κοινωνικοποίηση» (39% συμφωνούν σε κάποιο βαθμό, έναντι 34% οι οποίοι διαφωνούν σε κάποιο βαθμό)

Το κίνητρο που απέσπασε περισσότερες δηλώσεις μη συμφωνίας παρά συμφωνίας είναι:

- «Επιθυμία για απόκτηση πτυχίου πανεπιστημιακού επιπέδου» (38% συμφωνούν σε κάποιο βαθμό ενώ 47% διαφωνούν σε κάποιο βαθμό), η οποία όμως είναι ένα ιδιαίτερο κίνητρο που εξ ορισμού δεν έχει απήχηση στην πλειοψηφία των ερωτούμενων εφόσον, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν ήδη αποκτήσει πτυχίο.

Παράλληλα, οι ερωτούμενοι περιορίστηκαν στα κίνητρα που δόθηκαν ως επιλογές και δεν δήλωσαν πολλοί «Άλλο κίνητρο/παράγοντα».

Κίνητρο	Διάμεσος	Επικρατούσα τιμή	Συμφωνώ	Διαφωνώ
Διατήρηση της θέσης εργασίας	4	7	45%	39%
Επαγγελματική ανάπτυξη / ανέλιξη	2	1	88%	7%
Έκθεση σε νέες επαγγελματικές προοπτικές / αλλαγή καριέρας	2	1	72%	16%
Προληπτική ενδυνάμωση επαγγελματικού προφίλ	2	1	92%	4%
Απόκτηση εξειδικευμένης γνώσης	2	1	92%	3%
Ικανοποίηση ανεκπλήρωτης επιθυμίας για ακαδημαϊκές σπουδές	2	1	64%	25%
Επιθυμία για απόκτηση πτυχίου πανεπιστημιακού επιπέδου	4	7	38%	47%
Επιθυμία για απόκτηση ανώτερου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών (Μεταπτυχιακό)	2	1	78%	14%
Αυτό-ολοκλήρωση / Προσωπική βελτίωση	1	1	92%	4%
Πνευματική διέγερση / Προσωπικό ενδιαφέρον στο θέμα των σπουδών	1	1	91%	4%
Βελτίωση κοινωνικού στάτους / Κύρους	3	1	59%	24%
Διεύρυνση γενικών γνώσεων	2	1	91%	3%
Γνωριμία με άλλα άτομα / κοινωνικοποίηση	4	4	39%	34%
Άλλο κίνητρο/παράγοντα	7	7	18%	62%

Πίνακας 4.30: Κίνητρα που οδήγησαν στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Ο ακριβής αριθμός απαντήσεων που δόθηκε σε αυτή την ενότητα και τα αντίστοιχα ποσοστά παρουσιάζονται στο *Παράρτημα ΙΙΙ: «Αποτελέσματα»* (παράγραφοι 2 και 3).

4.3.2. Οφέλη που θα αποκομίσουν με την ολοκλήρωση των σπουδών τους

Στον πίνακα 4.31, αναλύεται η απάντηση στο ερώτημα με το οποίο οι ερωτούμενοι καλούνται να δηλώσουν πόσο σημαντικά είναι για αυτούς τα οφέλη που θα αποκομίσουν με την ολοκλήρωση των σπουδών τους. Όλοι οι λόγοι που δόθηκαν κρίθηκαν σημαντικοί (λίγο, πολύ ή απόλυτα) από τους ερωτούμενους, οι τρεις με ποσοστά συμφωνίας πάνω από 90% και επικρατούσα τιμή την απάντηση «απόλυτα σημαντικό» (1) ενώ η «Εξασφάλιση καλού βαθμού» 82%, με επικρατούσα τιμή «πολύ σημαντικό» (2).

Οι ερωτούμενοι περιορίστηκαν στους παράγοντες που δόθηκαν ως επιλογές και δεν δήλωσαν πολλοί «Άλλο όφελος». Για την απάντηση αυτή το 53% διαφώνησε σε κάποιο βαθμό, ενώ η επικρατούσα τιμή ήταν το «πολύ ασήμαντο» (6).

Όφελος	Διάμεσος	Επικρατούσα τιμή	Συμφωνώ	Διαφωνώ
Απόκτηση πτυχίου/τίτλου σπουδών	1	1	93%	3%
Εξασφάλιση καλού βαθμού	2	2	82%	7%
Απόκτηση γνώσεων	1	1	99%	0%
Αποκόμιση εμπειρίας	1	1	94%	2%
Άλλο όφελος	6	7	22%	53%

Πίνακας 4.31: Οφέλη που θα αποκομίσουν με την ολοκλήρωση των σπουδών τους

Ο ακριβής αριθμός απαντήσεων που δόθηκε σε αυτή την ενότητα και τα αντίστοιχα ποσοστά παρουσιάζονται στο *Παράρτημα ΙΙΙ: «Αποτελέσματα»* (παράγραφοι 4 και 5).

4.3.3. Λόγοι επιλογής σπουδών εξ αποστάσεως

Σύμφωνα με τον πίνακα 4.32, στο ερώτημα με το οποίο οι φοιτητές καλούνται να δηλώσουν σε ποιο βαθμό συμφωνούν με μια σειρά από λόγους ως προς το αν επηρέασαν την επιλογή τους να σπουδάσουν σε εξ αποστάσεως αντί σε συμβατικό πανεπιστήμιο, οι απαντήσεις είχαν περισσότερη διαφοροποίηση μεταξύ των επιλογών

που καταγράφονταν στο ερωτηματολόγιο από ότι τα κίνητρα και τα οφέλη φοίτησης. Οι λόγοι με τους ψηλότερους βαθμούς συμφωνίας σε οποιοδήποτε βαθμό (λίγο, πολύ ή απόλυτα) ήταν:

- «Μεγαλύτερη ευελιξία -Μελέτη στο δικό μου χρόνο / Έλλειψη χρόνου για συμμετοχή σε πρόγραμμα συμβατικής εκπ/σης» (94%)
- «Επαγγελματικές υποχρεώσεις» (93%)
- «Μεγαλύτερη άνεση - Μελέτη στο δικό μου χώρο» (90%)

Επίσης θετικά, αλλά χαμηλότερα ποσοστά συμφωνίας απέσπασαν οι εξής λόγοι:

- «Μεγαλύτερος έλεγχος του ρυθμού παρακολούθησης» (78%)
- «Οικογενειακές υποχρεώσεις» (73%)
- «Ευκολότερη πρόσβαση - Εισδοχή χωρίς εξετάσεις» (61%)
- «Ελκυστικότητα μεθοδολογίας - Προτίμηση της εξ αποστάσεως μάθησης» (60%)

Ο λόγος «Οικονομικοί λόγοι - η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι οικονομικότερη από τη φοίτηση σε συμβατικό πανεπιστήμιο» ήταν περισσότερο ουδέτερος, με ποσοστό συμφωνίας 48% και με διάμεσο την επιλογή «ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ» (4).

Οι δηλώσεις, για τις οποίες ο βαθμός μη συμφωνίας είναι ψηλότερος από το συνολικό βαθμό συμφωνίας και που οι πλείστες είχαν ως διάμεσο την επιλογή «Διαφωνώ απόλυτα/Δεν με αφορά» (7) ήταν:

- «Αναπηρία/Ανικανότητα που καθιστά τη συμμετοχή σε συμβατικό πρόγραμμα δυσκολότερη ή αδύνατη» (88% δεν συμφωνούν)
- «Τυχαία, δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος λόγος» (70% δεν συμφωνούν)
- «Γλώσσα - Μη ύπαρξη ανάλογου προγράμματος συμβατικής εκπαίδευσης στη γλώσσα μου» (70% δεν συμφωνούν)
- «Μη ύπαρξη ανάλογου προγράμματος συμβατικής εκπαίδευσης στην περιοχή μου» (55% δεν συμφωνούν, διάμεσος «Διαφωνώ λίγο» - επιλογή 5)

Παράλληλα, οι ερωτούμενοι περιορίστηκαν κυρίως στους λόγους που δόθηκαν ως επιλογές και δεν δήλωσαν πολλοί «Άλλο λόγο» (69% δεν συμφωνούν, διάμεσος και επικρατούσα τιμή «Διαφωνώ απόλυτα/Δεν με αφορά» - επιλογή 7).

Λόγος	Διάμεσος	Επικρατούσα τιμή	Συμφωνώ	Διαφωνώ
Επαγγελματικές υποχρεώσεις	1	1	93%	4%
Οικογενειακές υποχρεώσεις	2	1	73%	19%
Οικονομικοί λόγοι - η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι οικονομικότερη από τη φοίτηση σε συμβατικό πανεπιστήμιο	4	1	48%	35%
Ευκολότερη πρόσβαση - Εισδοχή χωρίς εξετάσεις	3	1	61%	19%
Μεγαλύτερη άνεση - Μελέτη στο δικό μου χώρο	1	1	90%	4%
Μεγαλύτερη ευελιξία -Μελέτη στο δικό μου χρόνο / Έλλειψη χρόνου για συμμετοχή σε πρόγραμμα συμβατικής εκπ/σης	1	1	94%	3%
Μεγαλύτερος έλεγχος του ρυθμού παρακολούθησης	2	1	78%	9%
Αναπηρία/Ανικανότητα που καθιστά τη συμμετοχή σε συμβατικό πρόγραμμα δυσκολότερη ή αδύνατη	7	7	4%	88%
Μη ύπαρξη ανάλογου προγράμματος συμβατικής εκπαίδευσης στην περιοχή μου	5	7	34%	55%
Γλώσσα - Μη ύπαρξη ανάλογου προγράμματος συμβατικής εκπαίδευσης στη γλώσσα μου	7	7	18%	70%
Ελκυστικότητα μεθοδολογίας - Προτίμηση της εξ αποστάσεως μάθησης	3	2	60%	20%
Τυχαία, δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος λόγος	7	7	11%	70%
Άλλος λόγος	7	7	12%	69%

Πίνακας 4.32: Λόγοι επιλογής σπουδών εξ αποστάσεως

Ο ακριβής αριθμός απαντήσεων που δόθηκε σε αυτή την ενότητα και τα αντίστοιχα ποσοστά παρουσιάζονται στο *Παράρτημα III: «Αποτελέσματα»* (παράγραφοι 6 και 7).

4.3.4. Άλλες δηλώσεις σε σχέση με τις σπουδές

Στο τέλος της συγκεκριμένης ενότητας, οι ερωτούμενοι καλούνται να δηλώσουν σε ποιο βαθμό συμφωνούν με μια σειρά από άλλες γενικές δηλώσεις σε σχέση με τις σπουδές τους.

Όπως φαίνεται στον πίνακα 4.33, οι ερωτούμενοι συμφώνησαν σε ποσοστό ίσο με 78% με τη δήλωση «Το πρόγραμμα σπουδών είναι συναφές με το επάγγελμά μου». Η δήλωση αυτή συνάδει με τους επαγγελματικούς λόγους με τους οποίους συμφώνησαν οι ερωτούμενοι πως αποτέλεσαν κίνητρα κατά την απόφασή τους να σπουδάσουν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Συμφώνησαν επίσης σε μικρότερο βαθμό με τη δήλωση «Αν δεν είχα την επιλογή της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης θα συμμετείχα σε παρόμοιο πρόγραμμα συμβατικής εκπαίδευσης», σε ποσοστό 53%, με επικρατούσα τιμή και διάμεσο την επιλογή «συμφωνώ λίγο» (3). Διαφαίνεται πως οι φοιτητές έχουν κάποια προτίμηση στη μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αλλά δεν αποτελεί πολύ έντονο παράγοντα, όπως άλλωστε φαίνεται και στο λόγο επιλογής της εξ αποστάσεως μάθησης «Ελκυστικότητα μεθοδολογίας - Προτίμηση της εξ αποστάσεως μάθησης», στην παράγραφο 4.3.3.

Η πλειοψηφία διαφώνησε με την δήλωση «Αν είχα τη δυνατότητα, θα επέλεγα πρόγραμμα σπουδών με διαφορετικό αντικείμενο», με ποσοστό διαφωνίας 56%, διάμεσο την επιλογή «Διαφωνώ λίγο» (5) και επικρατούσα τιμή την επιλογή «Διαφωνώ απόλυτα/Δεν με αφορά» (7). Αυτό καταδεικνύει ότι οι ερωτούμενοι έχουν κάποια προτίμηση στο συγκεκριμένο αντικείμενο σπουδών στο οποίο φοιτούν. Ωστόσο αυτή η προτίμηση θα ανέμενε κανείς πως θα ήταν σαφώς ψηλότερη. Αυτό ίσως να οφείλεται στο γεγονός ότι, μέσω της εξ αποστάσεως μάθησης δίνεται η ευκαιρία σε άτομα που δεν μπορούν να σπουδάσουν υπό άλλες συνθήκες (π.χ. με την συμβατική εκπαίδευση) τα οποία εκμεταλλεύονται την ευκαιρία, χωρίς να έχουν τη δυνατότητα της επιλογής μεταξύ πολλών εναλλακτικών ώστε να ικανοποιήσουν τις ιδιαίτερες προτιμήσεις τους σε αντικείμενο σπουδών.

Δήλωση	Διάμεσος	Επικρατούσα τιμή	Συμφωνώ	Διαφωνώ
Αν δεν είχα την επιλογή της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης θα συμμετείχα σε παρόμοιο πρόγραμμα συμβατικής εκπαίδευσης	3	3	53%	32%
Αν είχα τη δυνατότητα, θα επέλεγα πρόγραμμα σπουδών με διαφορετικό αντικείμενο	5	7	29%	56%
Το πρόγραμμα σπουδών είναι συναφές με το επάγγελμά μου	2	1	78%	15%

Πίνακας 4.33: Άλλες δηλώσεις σε σχέση με τις σπουδές

Ο ακριβής αριθμός απαντήσεων που δόθηκε σε αυτή την ενότητα και τα αντίστοιχα ποσοστά παρουσιάζονται στο *Παράρτημα III: «Αποτελέσματα»* (παράγραφοι 8 και 9).

4.4. Υπόβαθρο: Ικανότητες, δυνατότητες, προσόντα και εμπειρίες

4.4.1. Άνεση στη χρήση εφαρμογών τεχνολογίας (λογισμικά)

Στο ερώτημα με το οποίο οι ερωτούμενοι καλούνται να δηλώσουν πόση άνεση είχαν στη χρήση μιας σειράς από εφαρμογές τεχνολογίας (λογισμικά), όπως φαίνεται στον πίνακα 4.34, οι πλείστες εφαρμογές είχαν πολύ ψηλό συνολικό ποσοστό θετικής αξιολόγησης («Καλή», «Πολύ καλή» και «Άριστη»), ως εξής:

- Διαδίκτυο – περιήγηση (97%)
- Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο - email (97%)
- Λογισμικό επεξεργασίας κειμένων, π.χ. Microsoft Word (96%)
- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές (95%)

Επίσης πολύ ψηλό ποσοστό, αλλά κάπως χαμηλότερο από τις πιο πάνω εφαρμογές είχε το «Λογισμικό φύλλων εργασίας, π.χ. Microsoft Excel (86%)», με διάμεσο την επιλογή «Πολύ Καλή» (6) και επικρατούσα τιμή την επιλογή «Άριστη» (7).

Θετικό, αλλά χαμηλότερο ποσοστό, είχε η «Χρήση τεχνολογιών ηλεκτρονικής μάθησης, π.χ. πλατφόρμα τηλεκαίτευσης» (57%), με διάμεσο την επιλογή «Καλή» (5) και επικρατούσα τιμή την επιλογή «Άριστη» (7). Η απάντηση για αυτή την εφαρμογή είναι κάπως παράδοξη, δεδομένου ότι η χρήση τεχνολογιών ηλεκτρονικής μάθησης δεν είναι κάτι που γνωρίζει ο μέσος φοιτητής πριν να εκτεθεί σε αυτές μέσω ενός προγράμματος εξ αποστάσεως μάθησης. Ενδέχεται οι ερωτούμενοι να απάντησαν την ερώτηση δηλώνοντας την υφιστάμενη γνώση των εφαρμογών και όχι τη γνώση που είχαν κατά την εισδοχή τους στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο, όπως είχε ζητηθεί.

Αντίθετα με όλες τις άλλες εφαρμογές, το «Λογισμικό στατιστικής ανάλυσης (π.χ. SPSS, Minitab)» είχε πολύ χαμηλό ποσοστό (63% δεν συμφωνούν σε κάποιο βαθμό), με διάμεσο την επιλογή «λίγο» (5) και επικρατούσα τιμή την επιλογή «Καθόλου» (7).

Εφαρμογή	Διάμεσος	Επικρατούσα τιμή	Καλή	Λίγη
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	7	7	95%	2%
Διαδίκτυο - περιήγηση	7	7	97%	1%
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email)	7	7	97%	1%
Λογισμικό επεξεργασίας κειμένων (π.χ. Microsoft Word)	7	7	96%	2%
Λογισμικό φύλλων εργασίας (π.χ. Microsoft Excel)	6	7	86%	7%
Λογισμικό στατιστικής ανάλυσης (π.χ. SPSS, Minitab)	2	1	26%	63%
Χρήση τεχνολογιών ηλεκτρονικής μάθησης (π.χ. πλατφόρμα τηλεκαίδεισης)	5	7	57%	37%

Πίνακας 4.34: Άνεση στη χρήση εφαρμογών τεχνολογίας (λογισμικά)

Ο ακριβής αριθμός απαντήσεων που δόθηκε σε αυτή την ενότητα και τα αντίστοιχα ποσοστά παρουσιάζονται στο παράρτημα **III: «Αποτελέσματα»** (παράγραφοι 10 και 11).

4.4.2. Πότε αποφοίτησαν από το Λύκειο

Οι ερωτούμενοι, κλήθηκαν να δηλώσουν το έτος αποφοίτησης τους από το λύκειο, όπως επίσης και το έτος εισδοχής τους στο πανεπιστήμιο. Με βάση αυτά τα στοιχεία, υπολογίστηκαν τα χρόνια μετά την αποφοίτηση από το λύκειο μέχρι την έναρξη των σπουδών τους.

Σύμφωνα με τον πίνακα 4.35, αυτά κυμαίνονται από 1 μέχρι 43. Διαφαίνεται δηλαδή πως υπάρχουν άτομα που ξεκινούν τις σπουδές τους στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο αμέσως μετά το λύκειο (κάτι που όπως αναφέρθηκε στην παράγραφο 4.2.3. κατέστη ευκολότερο μετά τη μετάβαση στο σύστημα εισδοχής με κλήρωση), όπως επίσης και άτομα που αποφασίζουν να σπουδάσουν πολλά χρόνια μετά την αποφοίτηση τους από το λύκειο. Ο μέσος όρος είναι 16,91 χρόνια για το μεταπτυχιακό και 18,78 για το προπτυχιακό επίπεδο σπουδών. Ο συνολικός μέσος όρος είναι 17,35 ο οποίος καταδεικνύει το γεγονός ότι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο απευθύνεται κυρίως σε άτομα που δεν είχαν την ευκαιρία να σπουδάσουν νωρίτερα και τους δίνεται η ευκαιρία να το πράξουν σε ώριμη ηλικία, παρά τις άλλες υποχρεώσεις τους, με την εξ αποστάσεως μάθηση.

Επίπεδο	Αριθμός απαντήσεων	Ελάχιστο	Μέγιστο	Μέσος όρος
Μεταπτυχιακό	475	1	43	16,91
Πτυχίο	148	1	42	18,78
Σύνολο	623	1	43	17,35

Πίνακας 4.35: Χρόνια μετά από αποφοίτηση από το λύκειο μέχρι την έναρξη σπουδών

4.4.3. Στοιχεία προηγούμενων σπουδών

Σύμφωνα με τον πίνακα 4.36, το υψηλότερο επίπεδο μόρφωσης των ερωτούμενων, πριν την έναρξη των σπουδών τους στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο, ήταν «Ακαδημαϊκός τίτλος σπουδών πτυχιακού επιπέδου (πτυχίο, Bachelor)» (57,6%). Αυτό ήταν αναμενόμενο, εφόσον η πλειοψηφία των ερωτούμενων (76,2%) φοιτά σε μεταπτυχιακό επίπεδο, για το οποίο ο τίτλος σπουδών πτυχιακού επιπέδου είναι προαπαιτούμενο προσόν.

Όπως φαίνεται, πολλοί από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές έχουν ήδη άλλο ένα «Μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών (Μάστερ)» (10%). Πολύ μικρό ποσοστό φοιτητών διαθέτει «Διδακτορικό ή άλλο Μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών» (1,6%) ή «Επαγγελματικό Προσόν (π.χ. ACCA)» (0,6%).

Υψηλότερο επίπεδο μόρφωσης πριν την έναρξη σπουδών	Αρ. Απαντήσεων	%
Ακαδημαϊκός τίτλος σπουδών πτυχιακού επιπέδου (πτυχίο, Bachelor)	359	57,6%
Απολυτήριο Λυκείου/Τεχνικής Σχολής	46	7,4%
Διδακτορικός ή άλλος Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών	10	1,6%
Επαγγελματικό Προσόν (π.χ. ACCA)	4	0,6%
Μεταλυκειακή μη-τριτοβάθμια εκπαίδευση (διάρκειας μικρότερης ή ίσης των δύο χρόνων)	55	8,8%
Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών (Μάστερ)	62	10,0%
Πτυχίο εξομοίωσης	20	3,2%
Τριτοβάθμια μη-πανεπιστημιακή εκπαίδευση (διάρκειας μεγαλύτερης των δύο χρόνων, π.χ. Κολλέγιο, Ανώτερες Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ΚΑΤΕΕ, ΑΤΙ, Παιδαγωγική Ακαδημία 2-3 ετών, Νοσηλευτική Σχολή Κύπρου κ.α.)	67	10,8%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.36: Υψηλότερο επίπεδο μόρφωσης πριν την έναρξη των σπουδών

Παράλληλα, για ποσοστό 86,5% των ερωτούμενων, αυτή είναι η πρώτη φορά που συμμετέχουν σε πρόγραμμα εξ αποστάσεως μάθησης (πίνακας 4.37).

1 ^η φορά εξ αποστάσεως μάθησης	Αρ. Απαντήσεων	%
Ναι	539	86,5%
Όχι	84	13,5%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.37: Αν είναι η 1η φορά που παρακολουθούν πρόγραμμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης πανεπιστημιακού επιπέδου

Όπως παρουσιάζεται στον πίνακα 4.38, για την πλειοψηφία των φοιτητών (26,2%) έχουν περάσει 10-15 χρόνια από την απόκτηση του πρώτου τίτλου σπουδών, μετά την αποφοίτηση από το λύκειο, μέχρι την εισδοχή στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Ωστόσο, οι τιμές αυτές κυμαίνονται χωρίς μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ πέντε και περισσότερων

των εικοσιπέντε χρόνων. Πολύ μικρό ποσοστό παρουσιάζει η κατηγορία μηδέν μέχρι πέντε χρόνια.

Χρόνια από την απόκτηση πρώτου τίτλου μέχρι την εισδοχή	Αρ. Απαντήσεων	%
0-5	11	1,8%
5-10	81	13,0%
10-15	163	26,2%
15-20	141	22,6%
20-25	111	17,8%
>25	116	18,6%
Σύνολο	623	100,0%

Πίνακας 4.38: Χρόνια από απόκτηση πρώτου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών (πτυχίο), μέχρι την εισδοχή

Αναφορικά με τον αριθμό των χρόνων από την απόκτηση του πιο πρόσφατου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών (πτυχίο) μέχρι την εισδοχή στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο, όπως παρουσιάζεται στον πίνακα 4.39, για την πλειοψηφία όσων δίνουν αυτή την πληροφορία (για πολλούς από όσους δεν συμπλήρωσαν την ερώτηση ενδεχομένως να μην ισχύει), ήταν κάτω από πέντε χρόνια (38,8%). Για αρκετούς επίσης ήταν μεταξύ πέντε και δέκα χρόνια (31,1%). Για περισσότερα από 10 χρόνια τα ποσοστά φθίνουν σταδιακά.

Αριθμός χρόνων από την απόκτηση του πιο πρόσφατου τίτλου μέχρι την εισδοχή	Αρ. Απαντήσεων	%	% όσων απάντησαν
0-5	121	19,4%	38,8%
5-10	97	15,6%	31,1%
10-15	45	7,2%	14,4%
15-20	29	4,7%	9,3%
20-25	15	2,4%	4,8%
>25	5	0,8%	1,6%
Δεν αναφέρεται	311	49,9%	-
Σύνολο	623	100,0%	100%

Πίνακας 4.39: Αριθμός χρόνων από την απόκτηση του πιο πρόσφατου τίτλου μέχρι την εισδοχή

Κεφάλαιο 5: Συμπεράσματα / Πρακτική εφαρμογή μελέτης

5.1. Γενικά συμπεράσματα

Η παρούσα μελέτη επιδίωξε να εξετάσει αφενός το προφίλ των φοιτητών που συμμετέχουν στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και αφετέρου τους παράγοντες που τους ωθούν σε αυτήν.

Όπως έχει προκύψει μέσα από την ανάλυση των δημογραφικών και των άλλων χαρακτηριστικών της έρευνας, με μια ευρεία σκιαγράφηση, προκύπτει ότι οι φοιτητές του Ανοικτού Πανεπιστημίου:

- είναι ενήλικες, με ευρύ φάσμα ηλικιών, στην πλειοψηφία τους γυναίκες,
- προέρχονται από τον Ελληνικό χώρο, ως αποτέλεσμα της γλώσσας των προγραμμάτων σπουδών και κατά κανόνα από αστικές περιοχές,
- είναι στην πλειοψηφία τους έγγαμοι με παιδιά, ωστόσο η οικογενειακή τους κατάσταση κυμαίνεται σε ευρύ φάσμα αποκατάστασης και παιδιών,
- είναι εργοδοτημένοι, με πλήρη απασχόληση, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι δημόσιοι υπάλληλοι,
- προέρχονται από διάφορα οικονομικά στρώματα, οι απολαβές των πλείστων από τους οποίους δεν ξεπερνούν τις €40,000,
- φοιτούν κυρίως σε μεταπτυχιακό επίπεδο για περίπου τέσσερα χρόνια (ενώ όσοι φοιτούν σε προπτυχιακό επίπεδο φοιτούν για περίπου πεντέμισι χρόνια).

Τα πιο πάνω, μπορεί να πει κάποιος πως ανταποκρίνονται στους στόχους που θέτει το Ανοικτό Πανεπιστήμιο στην Αποστολή του, να «παρέχει τη δυνατότητα σε πολίτες που για οποιονδήποτε λόγο δεν κατέστη δυνατό να σπουδάσουν ή να ολοκληρώσουν τις πανεπιστημιακές τους σπουδές, να το πραγματοποιήσουν», αλλά περισσότερο επιτυγχάνει να δώσει «την ευκαιρία σε κατόχους πανεπιστημιακού πτυχίου, να συνεχίσουν για ένα μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών σε άλλα γνωστικά αντικείμενα, τα οποία ενδεχομένως θα είναι χρήσιμα στην επαγγελματική τους ανέλιξη.» Ο δεύτερος στόχος επιτυγχάνεται σε μεγαλύτερο βαθμό, λόγω του μεγαλύτερου αριθμού μεταπτυχιακών προγραμμάτων σε σχέση με τα προπτυχιακά προγράμματα. Για μια πιο ισοζυγισμένη κατανομή μεταξύ των δύο στόχων, θα πρέπει να δοθεί περισσότερη έμφαση και στα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών.

Επίσης, φαίνεται πως επιτυγχάνεται ο στόχος του Ανοικτού Πανεπιστημίου για «παροχή ίσων ευκαιριών φοίτησης σε διάφορα κοινωνικά στρώματα», εφόσον παρατηρείται πως οι φοιτητές του πανεπιστημίου:

- i) προέρχονται από διάφορα στρώματα, και μάλιστα όχι ιδιαίτερα ψηλά, εργάζονται, έχουν οικογένειες, ενώ
- ii) έχουν σχετικά ψηλό μέσο όρο χρόνων μετά την αποφοίτησή τους από το λύκειο μέχρι την έναρξη των σπουδών τους.

Τα πιο πάνω καταδεικνύουν το γεγονός ότι το Ανοικτό Πανεπιστήμιο απευθύνεται κυρίως σε άτομα που δεν είχαν την ευκαιρία να σπουδάσουν νωρίτερα και τους δίνεται η ευκαιρία να το πράξουν σε ώριμη ηλικία, παρά τις άλλες υποχρεώσεις τους, με την εξ αποστάσεως μάθηση.

Ο στόχος για τη «σύνδεση με τις κοινωνικές ανάγκες της Κύπρου και της Ελλάδος» επίσης επιτυγχάνεται εμμέσως, λόγω της γλώσσας διδασκαλίας η οποία έχει ως αποτέλεσμα την προσέλκυση φοιτητών κατ' εξοχήν από τον Ελληνικό χώρο. *Σημειώνεται ότι οι ακριβείς κοινωνικές ανάγκες της Ελλάδας και της Κύπρου δεν είναι γνωστές και ούτε εμπίπτουν στο πλαίσιο εφαρμογής αυτής της έρευνας.*

Επίσης, ο τρίτος στρατηγικός άξονας (σκοπός) και στόχος του Ανοικτού Πανεπιστημίου για την τετραετία 2012-2015, είναι η «Διεθνοποίηση». Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος θα πρέπει να προσφερθούν περισσότερα ξενόγλωσσα προγράμματα σπουδών. Με αυτό τον τρόπο, δημιουργούνται προοπτικές για βελτίωση του κύρους και της ποιότητας των προγραμμάτων του Ανοικτού Πανεπιστημίου, ως επίσης και αύξησης των εσόδων του, ενδυναμώνοντας το για να εξυπηρετήσει καλύτερα τις κοινωνικές ανάγκες της Κύπρου και της Ελλάδας, και να συγκεράσει την κοινωνική προσφορά με τη βιωσιμότητα του.

Προκύπτει προβληματισμός από το γεγονός ότι περισσότεροι από τους μισούς φοιτητές του Ανοικτού Πανεπιστημίου είναι δημόσιοι υπάλληλοι. Αυτό ενδεχομένως να οφείλεται στη φύση των προγραμμάτων σπουδών που προσφέρει, εφόσον απευθύνεται π.χ. σε εκπαιδευτικούς, επαγγελματίες υγείας, αστυνομικούς, η πλειοψηφία των οποίων είναι δημόσιοι υπάλληλοι. Το Ανοικτό Πανεπιστήμιο πρέπει να έχει γνώση αυτού του φαινομένου και να το λαμβάνει υπόψη κατά την επιλογή των μελλοντικών του προγραμμάτων, ώστε να απευθύνεται εξίσου σε όλες τις κατηγορίες των εργαζομένων.

Από τους λόγους και τα κίνητρα που ωθούν τους φοιτητές στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, προκύπτει ότι αυτά ποικίλουν, και αγγίζουν επαγγελματικούς, ακαδημαϊκούς και προσωπικούς λόγους εξίσου. Ανταποκρίνονται σε όλες τις σύγχρονες πτυχές της δια βίου μάθησης, της καλλιέργειας του ατόμου, της ακαδημαϊκής και της επαγγελματικής ανάπτυξης.

Προκύπτει επίσης ότι, η μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης τυγχάνει προτίμησης από το συγκεκριμένο προφίλ ατόμων, λόγω ακριβώς της φύσης της η οποία επιτρέπει τη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία με ευελιξία και άνεση, παρακάμπτοντας επαγγελματικές και οικογενειακές υποχρεώσεις και εμπόδια.

Οι συνέπειες των πιο πάνω για το Ανοικτό Πανεπιστήμιο είναι ότι πρέπει να συνεχίσει να επενδύει στις ιδιαιτερότητες της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας, με τρόπο που αυτή να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των φοιτητών για ευελιξία, άνεση, ευκολία, ώστε να αυξηθεί η προσβασιμότητα και η παροχή ίσων ευκαιριών μάθησης προς όλους.

Παράλληλα, υλοποιούνται και οι στόχοι της Κυπριακής και Ευρωπαϊκής πολιτικής, ως προς τη «βελτίωση της ποιότητας, της ελκυστικότητας και της διαθεσιμότητας των ευκαιριών για διά βίου μάθηση», και τη «συμβολή στην αύξηση της συμμετοχής των ατόμων όλων των ηλικιών, περιλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των μειονεκτουσών ομάδων».

5.2. Προβλήματα της έρευνας και περιορισμοί

Μελέτες έχουν καταδείξει κάποια επικρατούντα χαρακτηριστικά στο προφίλ του μέσου φοιτητή εξ αποστάσεως μάθησης, ενώ υπάρχουν αναφορές μελετών οι οποίες καταδεικνύουν πως τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των φοιτητών εξ αποστάσεως μάθησης δεν είναι στατικά αλλά ίσως να μεταβάλλονται μέσα στα χρόνια. Ο ρυθμός μεταβολής των δημογραφικών χαρακτηριστικών του Ανοικτού Πανεπιστημίου δεν ήταν δυνατό να εξεταστεί μέσα από την παρούσα έρευνα, λόγω του νεαρού της ηλικίας του Ανοικτού Πανεπιστημίου.

Ο σκοπός και το δείγμα της παρούσας μελέτης δεν άγγιζαν τις κοινωνικές ανάγκες του ευρύτερου πληθυσμού-στόχου. Ενδεχομένως, να υπάρχουν ανικανοποίητες ανάγκες στην κοινωνία (π.χ. σε αντικείμενα σπουδών, ή σε ομάδες με αναπηρίες), οι οποίες να μην επιτρέπουν σε ιδιαίτερες ομάδες πληθυσμού να ενταχθούν στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Ως τέτοιες, εξ ορισμού αποκλείονται από το δείγμα της παρούσας μελέτης και οι ιδιαιτερότητες τους δεν είναι δυνατό να διαγνωστούν.

Η έρευνα, ήταν επιθυμητό να μετρούσε με κάποιο τρόπο το βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών. Ωστόσο, η ευαισθησία του θέματος αυτού ενδεχομένως να διακύβευε την έγκριση της επιτέλεσης της έρευνας, για αυτό αποφεύχθηκε.

Στο ερωτηματολόγιο, ζητήθηκε να δοθεί ο αριθμός των Θεματικών Ενοτήτων που επέλεξαν οι φοιτητές κατά ολόκληρη τη διάρκεια των σπουδών τους, ως ένα δεύτερο μέτρο αξιολόγησης του ρυθμού φοίτησης τους. Τα στοιχεία που λήφθηκαν ήταν ιδιαίτερα προβληματικά και δεν ανταποκρίνονταν στις πραγματικότητες των προγραμμάτων σπουδών, για αυτό και δεν αναλύθηκαν. Το πρόβλημα αυτό δεν επηρέασε τα αποτελέσματα της μελέτης, λόγω της ύπαρξης άλλων συναφών παραμέτρων για μέτρηση του ρυθμού φοίτησης.

5.3. Προτάσεις για μελλοντική μελέτη

Ως ίδρυμα το οποίο ταυτίζεται με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και την έρευνα σε θέματα εκπαιδευτικής μεθοδολογίας, το πανεπιστήμιο μπορεί μελλοντικά να διεξάγει παρόμοιες μελέτες με την παρούσα, συνδέοντας (όπως και στην βιβλιογραφία που έχει αναλυθεί) το προφίλ των φοιτητών με εκπαιδευτικές παραμέτρους, μεθοδολογίες ή αποτελέσματα (π.χ. το βαθμό επιτυχίας σε προγράμματα εξ αποστάσεως μάθησης).

Επίσης, παρόμοιες μελέτες μπορούν να διεξαχθούν σε βάθος χρόνου, για να διαπιστωθεί κατά πόσο όντως το προφίλ του φοιτητή είναι σταθερό ή δυναμικό και μεταβαλλόμενο και αν είναι μεταβαλλόμενο να αποτυπωθεί ο ρυθμός μεταβολής του και η τάση που θα το διακρίνει.

Ενδιαφέρον θα είναι επίσης να διαγνωστούν οι ακριβείς κοινωνικές ανάγκες της Ελλάδας και της Κύπρου, μέσω έρευνας στον ευρύτερο πληθυσμό (κοινωνία).

Με την ωρίμανση των προγραμμάτων σπουδών και την εξισορρόπηση του ρυθμού εισδοχής και αποφοίτησης των φοιτητών, θα είναι καλό να παρατηρείται συστηματικά ο ρυθμός και η διάρκεια φοίτησης, διότι επηρεάζει άμεσα τον αριθμό φοιτητών και κατά συνέπεια έχει σημαντικό αντίκτυπο στον βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο προγραμματισμό του Πανεπιστημίου.

Βιβλιογραφία

Ελληνική:

- **Βαλασίδου, Α.** (2005). Παράγοντες επιτυχίας προγραμμάτων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με νέες τεχνολογίες. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών.
- **Ιωακειμίδη, Μ. Ν.** (2009). Ανάλυση προσφοράς και ζήτησης εκπαιδευτικών υπηρεσιών : ο ρόλος της τεχνολογίας και νέες μορφές εκπαίδευσης. Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

Αγγλική:

- **Moore, M. G., & Kearsley, G.** (2011). *Distance education: A systems view of online learning*. Cengage Learning.
- **Qureshi, E., Morton, L., & Antosz, E.** (2002). An interesting profile- university students who take distance education courses show weaker motivation than on-campus students. *Online Journal of Distance Learning*, 1–10.
- **Guri-Rosenblit, S.** (1999). Distance and campus universities: Tensions and interactions.
- **Nesler, M. S.** (1999, November). Factors associated with retention in a distance-based liberal arts program. In North East Association for Institutional Research Annual Conference Proceedings (pp. 163-169).
- **MacBrayne, P. S.** (1995). Rural adults in community college distance education: What motivates them to enroll?. *New directions for community colleges*, 1995(90), 85-93.
- **Wallace, L.** (1996). Changes in the demographics and motivations of distance education students. *The Journal of Distance Education/Revue de l'Éducation à Distance*, 11(1), 1-31
- **Holmberg, B.** (1995). *Theory and practice of distance education*. London: Routledge.
- **Colorado, J., & Eberle, J.** (2010). Student demographics and success in online learning environments. *Emporia State Research Studies*, 46(1), 4–10.

- **Thompson, M.** (1998). Distance learners in higher education. In Distance Learners in Higher Education: Institutional Responses for Quality Outcomes (pp. 9–24).
- **Dabbagh, N.** (2007). The online learner: Characteristics and pedagogical implications. Contemporary Issues in Technology and Teacher ..., 7(3), 217–226.

Διαδίκτυο:

- **Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου**, ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ - Γενικές Πληροφορίες - Αποστολή, Ανακτήθηκε από <http://www.ouc.ac.cy/web/guest/university/genika/mission>
- **Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου**, «Στρατηγική Ανάπτυξης 2012-2015 του Ανοικτού Πανεπιστημίου».
- Νόμος που προνοεί για την Ίδρυση και Λειτουργία του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (Νόμος υπ' αρ. Ν234(Ι)/2002). Ανακτήθηκε από <http://www.ouc.ac.cy/web/guest/university/genika/laws>
- «**EUROPA** > Σύνοψη της νομοθεσίας της ΕΕ > Εκπαίδευση, κατάρτιση, νεολαία, αθλητισμό > Εκπαίδευση και κατάρτιση: γενικό πλαίσιο», Ανακτήθηκε από http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/general_framework/c11082_el.htm
- **Education, Audiovisual and Culture Executive Agency**: «About Lifelong Learning programme». Ανακτήθηκε από http://eacea.ec.europa.eu/lp/about_lp/about_lp_en.php
- **EUROPA**: «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2020 (ΕΚ 2020)». Ανακτήθηκε από http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/general_framework/ef0016_el.htm
- **Ιστοσελίδα Γενικής Διεύθυνσης Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης** - «Δια Βίου Μάθηση». Ανακτήθηκε από http://www.planning.gov.cy/planning/planning.nsf/dmlllearningataglance_gr/dmlllearningataglance_gr?OpenDocument

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι: Ερωτηματολόγιο

Ποσοτικό Ερωτηματολόγιο για υφιστάμενους φοιτητές και απόφοιτους του ΑΠΚΥ

Πρόσκληση:

Η παρούσα έρευνα διενεργείται στο πλαίσιο εκπόνησης διατριβής Μάστερ, στο Πρόγραμμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (MBA) και έχει ως στόχο τη διάγνωση των παραγόντων που ωθούν στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση, καθώς και το προφίλ των φοιτητών του Α.Π.ΚΥ. που επιλέγουν τη συγκεκριμένη μεθοδολογία φοίτησης.

*Θα εκτιμούσα ιδιαίτερα τη συμβολή σας στην έρευνά μου, μέσω της συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου, το οποίο μπορείτε να βρείτε **ΕΔΩ**. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου θα σας πάρει περίπου 5 λεπτά και είναι ανώνυμη.*

Τα αποτελέσματα της έρευνας θα δοθούν και στη Διεύθυνση του Πανεπιστημίου προκειμένου, αν το επιθυμεί, να τα αξιοποιήσει όπως εκείνη θα κρίνει για να ανταποκριθεί καλύτερα στις ανάγκες των φοιτητών και της κοινωνίας.

Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου θα είναι εφικτή μέχρι και τις XX/04/2014

Σας ευχαριστώ πολύ

Μέρος Α: Πληροφορίες προγράμματος

Σελίδα 1 – Πληροφορίες προγράμματος

1. Πρόγραμμα σπουδών:

(δικαίωμα μιας επιλογής)

Πτυχίο - Αστυνομικές Σπουδές (αναβάθμιση διπλώματος Αστυνομικής Ακαδημίας Κύπρου)

Πτυχίο - Διοίκηση Επιχειρήσεων

Πτυχίο - Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό

Μεταπτυχιακό - Business Administration (MBA) (αγγλόφωνο)

Μεταπτυχιακό - MA in Educational Leadership (Joint Degree Offered by OUC & SLU)

Μεταπτυχιακό - Διαχείριση και Προστασία Περιβάλλοντος

Μεταπτυχιακό - Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Μεταπτυχιακό - Διοίκηση Επιχειρήσεων – Κατεύθυνση «Διοίκηση Επιχειρήσεων Αγροτοφίμων»

Μεταπτυχιακό - Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)

Μεταπτυχιακό - Διοίκηση Μονάδων Υγείας

Μεταπτυχιακό - Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία

Μεταπτυχιακό - Επικοινωνία και νέα Δημοσιογραφία

Μεταπτυχιακό - Επιστήμες της Αγωγής

Μεταπτυχιακό - Θεατρικές Σπουδές

Μεταπτυχιακό - Πληροφοριακά και Επικοινωνιακά Συστήματα

Μεταπτυχιακό - Πολιτική Υγείας και Σχεδιασμός Υπηρεσιών Υγείας

Μεταπτυχιακό - Τραπεζική και Χρηματοοικονομική

2. Χρονολογία εισδοχής στο πιο πάνω πρόγραμμα:

(δικαίωμα μιας επιλογής)

2006

2007

...

2013

3. Έχετε ήδη αποφοιτήσει από το πιο πάνω πρόγραμμα;

(δικαίωμα μιας επιλογής)

Ναι, έχω αποφοιτήσει

(μετάβαση σε σελίδα 2)

Όχι, δεν έχω αποφοιτήσει ακόμη

(μετάβαση σε σελίδα 3)

Σελίδα 2 – Προφίλ Αποφοίτων

4. Χρονολογία αποφοίτησης από το πιο πάνω πρόγραμμα:

(δικαίωμα μιας επιλογής)

2008

2009

...

2013

5. Σε πόσα χρόνια ολοκληρώσατε το πρόγραμμα;

Δηλώστε τον αριθμό ετών, από την εγγραφή μέχρι την αποφοίτησή σας, χωρίς να λάβετε υπόψη τυχόν έτη σε αναστολή φοίτησης.

(δικαίωμα μιας επιλογής)

1 (μόνο μετά από αναγνώριση Θ.Ε. από άλλο τίτλο που κατέχετε)

2

3

4

5

6

7

Μετάβαση σε σελίδα 4

Σελίδα 3 – Προφίλ Φοιτητών

6. Σε ποιο έτος σπουδών βρίσκεστε στο πρόγραμμα που παρακολουθείτε;

Δηλώστε τον αριθμό ετών, από την εγγραφή σας μέχρι το τρέχον έτος σπουδών, χωρίς να λάβετε υπόψη τυχόν έτη σε αναστολή φοίτησης.

(δικαίωμα μιας επιλογής)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9

7. Πόσα χρόνια συνολικά στοχεύετε να διαρκέσει η φοίτησή σας στο πιο πάνω πρόγραμμα;

Δηλώστε το συνολικό αριθμό ετών, από την εγγραφή σας μέχρι και την αναμενόμενη αποφοίτησή σας, χωρίς να λάβετε υπόψη τυχόν έτη σε αναστολή φοίτησης.

(δικαίωμα μιας επιλογής)

1 (μόνο μετά από αναγνώριση Θ.Ε. από άλλο τίτλο που κατέχετε)

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12

8. Στοχεύετε να αποφοιτήσετε από το πιο πάνω πρόγραμμα κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος (2013-2014);

(δικαίωμα μιας επιλογής)

Ναι, στοχεύω να αποφοιτήσω κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος

Όχι, δεν πρόκειται να αποφοιτήσω κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος

Μετάβαση σε σελίδα 4

Σελίδα 4 – Προφίλ Φοιτητών και Αποφοίτων

9. Ποιος είναι/ήταν ο ρυθμός φοίτησής σας στο πιο πάνω πρόγραμμα;

(δικαίωμα μιας επιλογής)

Πλήρης φοίτηση (επιλέγω/επέλεγα το μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό Θ.Ε. ανά έτος/εξάμηνο)

Μερική φοίτηση (συνήθως επιλέγω/επέλεγα μικρότερο αριθμό Θ.Ε. από το μέγιστο επιτρεπόμενο)

10. Έχετε λάβει αναστολή φοίτησης κατά τη διάρκεια των σπουδών σας;

(δικαίωμα μιας επιλογής)

Ναι

Όχι

11. Ώρες μελέτης την εβδομάδα (Μέσος Όρος)

(δικαίωμα μιας επιλογής)

Λιγότερο από 1 ώρα

2-5 ώρες

6-10 ώρες

10-15 ώρες

15-20 ώρες

Πάνω από 20 ώρες

12. Οι Θεματικές Ενότητες του πιο πάνω προγράμματος είναι ετήσιας ή εξαμηνιαίας διάρκειας;

(δικαίωμα μιας επιλογής)

Ετήσιας διάρκειας

(μετάβαση σε σελίδα 5)

Εξαμηνιαίας διάρκειας

(μετάβαση σε σελίδα 6)

Σελίδα 5 – Θεματικές Ενότητες Ετήσιας Διάρκειας

13. Παρακαλώ συμπληρώστε πόσες Θ.Ε. επιλέγατε **ανά ακαδημαϊκό έτος φοίτησης** στο πιο πάνω πρόγραμμα, μέχρι και το τρέχον ακαδημαϊκό έτος (2013-2014).

Αφήστε κενό ή σημειώστε μηδέν (0) στα έτη που δεν σας αφορούν. Η ερώτηση δεν αφορά τυχόν έτη κατά τα οποία είχατε λάβει αναστολή φοίτησης.

(πίνακας - δικαίωμα καταχώρησης αριθμού $1 < X < 3$)

1ο έτος φοίτησης

2^ο έτος φοίτησης

3^ο έτος φοίτησης

4^ο έτος φοίτησης

5^ο έτος φοίτησης

6^ο έτος φοίτησης

7^ο έτος φοίτησης

8^ο έτος φοίτησης

9^ο έτος φοίτησης

(μη υποχρεωτική ερώτηση ώστε να μπορεί να αφήνει κενό για τις χρονιές που δεν ισχύουν)

Μετάβαση σε σελίδα 7

Σελίδα 6 – Θεματικές Ενότητες Εξαμηνιαίας Διάρκειας

14. Παρακαλώ συμπληρώστε πόσες Θ.Ε. επιλέγατε **ανά εξάμηνο φοίτησης** στο πιο πάνω πρόγραμμα, μέχρι και το τρέχον ακαδημαϊκό έτος (2013-2014).

Αφήστε κενό ή σημειώστε μηδέν (0) στα έτη που δεν σας αφορούν. Η ερώτηση δεν αφορά τυχόν έτη κατά τα οποία είχατε λάβει αναστολή φοίτησης.

(πίνακας - δικαίωμα καταχώρησης αριθμού 1<X<3)

1^ο έτος φοίτησης - 1^ο εξάμηνο

1^ο έτος φοίτησης - 2^ο εξάμηνο

2^ο έτος φοίτησης - 1^ο εξάμηνο

2^ο έτος φοίτησης - 2^ο εξάμηνο

3^ο έτος φοίτησης - 1^ο εξάμηνο

3^ο έτος φοίτησης - 2^ο εξάμηνο

4^ο έτος φοίτησης - 1^ο εξάμηνο

4^ο έτος φοίτησης - 2^ο εξάμηνο

5^ο έτος φοίτησης - 1^ο εξάμηνο

5^ο έτος φοίτησης - 2^ο εξάμηνο

6^ο έτος φοίτησης - 1^ο εξάμηνο

6^ο έτος φοίτησης - 2^ο εξάμηνο

7^ο έτος φοίτησης - 1^ο εξάμηνο

7^ο έτος φοίτησης - 2^ο εξάμηνο

8^ο έτος φοίτησης - 1^ο εξάμηνο

8^ο έτος φοίτησης - 2^ο εξάμηνο

9^ο έτος φοίτησης - 1^ο εξάμηνο

9^ο έτος φοίτησης - 2^ο εξάμηνο

(μη υποχρεωτική ερώτηση ώστε να μπορεί να αφήνει κενό για τα εξάμηνα που δεν ισχύουν)

Μετάβαση σε σελίδα 7

Μέρος Β: Λόγοι/κίνητρα/παράγοντες που ωθούν στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Σελίδα 7 – Κίνητρα φοίτησης

15. Οι πιο κάτω λόγοι, αποτέλεσαν κίνητρα/παράγοντες κατά τη λήψη της απόφασής μου να σπουδάσω στο συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Παρακαλώ δηλώστε για τον κάθε λόγο, σε ποιο βαθμό συμφωνείτε. Για να προσθέσετε λόγους που δεν αναφέρονται, επιλέξτε "Άλλο κίνητρο/παράγοντας" και εξηγήστε τους στα αντίστοιχα πεδία που ακολουθούν.

(Ιεράρχηση 1-7)

1 - Συμφωνώ απόλυτα

2 - Συμφωνώ πολύ

3 - Συμφωνώ λίγο

4 - Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ

5 - Διαφωνώ λίγο

6 - Διαφωνώ πολύ

7 - Διαφωνώ απόλυτα/Δεν με αφορά

Επαγγελματικοί λόγοι

Διατήρηση της θέσης εργασίας μου

Επαγγελματική ανάπτυξη / ανέλιξη

Έκθεση σε νέες επαγγελματικές προοπτικές / αλλαγή καριέρας

Προληπτική ενδυνάμωση επαγγελματικού προφίλ

Ακαδημαϊκοί λόγοι

Απόκτηση εξειδικευμένης γνώσης

Ικανοποίηση ανεκπλήρωτης επιθυμίας για ακαδημαϊκές σπουδές

Επιθυμία για απόκτηση πτυχίου πανεπιστημιακού επιπέδου

Επιθυμία για απόκτηση ανώτερου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών (Μεταπτυχιακό)

Προσωπικοί λόγοι

Αυτό-ολοκλήρωση / Προσωπική βελτίωση

Πνευματική διέγερση / Προσωπικό ενδιαφέρον στο θέμα των σπουδών

Βελτίωση κοινωνικού στάτους / Κύρους

Διεύρυνση γενικών γνώσεων

Γνωριμία με άλλα άτομα / κοινωνικοποίηση

Άλλο κίνητρο/παράγοντας

Άλλο κίνητρο/παράγοντας

Εδώ μπορείτε να αναφέρετε το "Άλλο κίνητρο/παράγοντα" που σημειώσατε στην προηγούμενη ερώτηση.

(ανοικτό κείμενο)

16. Με την ολοκλήρωση των σπουδών μου, είναι σημαντικά για εμένα τα πιο κάτω οφέλη που θα αποκομίσω.

Παρακαλώ δηλώστε για το κάθε ένα όφελος, πόσο σημαντικό είναι. Για να προσθέσετε οφέλη που δεν αναφέρονται, επιλέξτε "Άλλο όφελος" και εξηγήστε τα στα αντίστοιχα πεδία που ακολουθούν.

(Ιεράρχηση 1-7)

1 - Απόλυτα σημαντικό

2 - Πολύ σημαντικό

3 - Λίγο σημαντικό

4 - Ουδέτερο (ούτε σημαντικό, ούτε ασήμαντο)

5 - Λίγο ασήμαντο

6 - Πολύ ασήμαντο

7 - Απόλυτα ασήμαντο

Απόκτηση πτυχίου/τίτλου σπουδών

Εξασφάλιση καλού βαθμού

Απόκτηση γνώσεων

Αποκόμιση εμπειρίας

Άλλο όφελος

Άλλο όφελος

Εδώ μπορείτε να αναφέρετε ποιο είναι το "Άλλο όφελος" που σημειώσατε πιο πάνω.

(ανοικτό κείμενο)

17. Οι πιο κάτω λόγοι, επηρέασαν την επιλογή μου να σπουδάσω σε εξ αποστάσεως αντί σε συμβατικό πανεπιστήμιο.

Παρακαλώ δηλώστε για τον κάθε λόγο, σε ποιο βαθμό συμφωνείτε. Για να προσθέσετε λόγους που δεν αναφέρονται, επιλέξτε "Άλλος λόγος" και εξηγήστε τους στα αντίστοιχα πεδία που ακολουθούν.

(Ιεράρχηση 1-7)

1 - Συμφωνώ απόλυτα

2 - Συμφωνώ πολύ

3 - Συμφωνώ λίγο

4 - Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ

5 - Διαφωνώ λίγο

6 - Διαφωνώ πολύ

7 - Διαφωνώ απόλυτα/Δεν με αφορά

Επαγγελματικές υποχρεώσεις

Οικογενειακές υποχρεώσεις

Οικονομικοί λόγοι - η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι οικονομικότερη από τη φοίτηση σε συμβατικό πανεπιστήμιο

Ευκολότερη πρόσβαση - Εισδοχή χωρίς εξετάσεις

Μεγαλύτερη άνεση - Μελέτη στο δικό μου χώρο

Μεγαλύτερη ευελιξία - Μελέτη στο δικό μου χρόνο / Έλλειψη χρόνου για συμμετοχή σε πρόγραμμα συμβατικής εκπαίδευσης

Μεγαλύτερος έλεγχος του ρυθμού παρακολούθησης

Αναπηρία/Ανικανότητα που καθιστά τη συμμετοχή σε συμβατικό πρόγραμμα δυσκολότερη ή αδύνατη (απώλεια όρασης, απώλεια ακοής, σωματική αναπηρία, μαθησιακά προβλήματα, κ.λπ.)

Μη ύπαρξη ανάλογου προγράμματος συμβατικής εκπαίδευσης στην περιοχή μου

Γλώσσα - Μη ύπαρξη ανάλογου προγράμματος συμβατικής εκπαίδευσης στη γλώσσα μου

Ελκυστικότητα μεθοδολογίας - Προτίμηση της εξ αποστάσεως μάθησης

Τυχαία, δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος λόγος

Άλλος λόγος

Άλλος λόγος που επηρέασε την επιλογή μου να σπουδάσω σε εξ αποστάσεως αντί σε συμβατικό πανεπιστήμιο.

Εδώ μπορείτε να αναφέρετε τον "Άλλο λόγο" που σημειώσατε στην προηγούμενη ερώτηση.

(ανοικτό κείμενο)

18. Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε με τις πιο κάτω δηλώσεις;

(Ιεράρχηση 1-7)

1 - Συμφωνώ απόλυτα

2 - Συμφωνώ πολύ

3 - Συμφωνώ λίγο

4 - Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ

5 - Διαφωνώ λίγο

6 - Διαφωνώ πολύ

7 - Διαφωνώ απόλυτα

Αν δεν είχα την επιλογή της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης θα συμμετείχα σε παρόμοιο πρόγραμμα συμβατικής εκπαίδευσης

Αν είχα τη δυνατότητα, θα επέλεγα πρόγραμμα σπουδών με διαφορετικό αντικείμενο

Το πρόγραμμα σπουδών είναι συναφές με το επάγγελμά μου

Μέρος Γ: Υπόβαθρο

Σελίδα 8 – Υπόβαθρο

19. Κατά την εισδοχή σας στο πιο πάνω πρόγραμμα, πόση άνεση είχατε στη χρήση των πιο κάτω;

(πίνακας)

Ηλεκτρονικοί υπολογιστές

Διαδίκτυο - περιήγηση

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email)

Λογισμικό επεξεργασίας κειμένων (π.χ. Microsoft Word)

Λογισμικό φύλλων εργασίας (π.χ. Microsoft Excel)

Λογισμικό στατιστικής ανάλυσης (π.χ. SPSS, Minitab)

Χρήση τεχνολογιών ηλεκτρονικής μάθησης (π.χ. πλατφόρμα τηλεκαίτευσης)

(Ιεράρχηση 1-7)

Καθόλου

Πολύ λίγο

Λίγο

Μέτρια

Καλή

Πολύ καλή

Άριστη

20. Πότε αποφοιτήσατε από το Λύκειο;

(ανοικτό πεδίο - δικαίωμα καταχώρησης ακέραιου αριθμού 1960<X<2013 ή εντελώς ελεύθερο)

Κείμενο επαλήθευσης:

Το πεδίο αυτό μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 1960 και 2013

21. Ποιο είναι το υψηλότερο επίπεδο μόρφωσης που είχατε εξασφαλίσει πριν την έναρξη των σπουδών στο πιο πάνω πρόγραμμα;

(δικαίωμα μιας επιλογής)

Απολυτήριο Λυκείου/Τεχνικής Σχολής

Μεταλυκειακή μη-τριτοβάθμια εκπαίδευση (διάρκειας μικρότερης ή ίσης των δύο χρόνων)

Τριτοβάθμια μη-πανεπιστημιακή εκπαίδευση (διάρκειας μεγαλύτερης των δύο χρόνων, π.χ. Κολλέγιο, Ανώτερες Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, KATEE, ATI, Παιδαγωγική Ακαδημία 2-3 ετών, Νοσηλευτική Σχολή Κύπρου κ.α.)

Πτυχίο εξομοίωσης

Ακαδημαϊκός τίτλος σπουδών πτυχιακού επιπέδου (πτυχίο, Bachelor)

Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών (Μάστερ)

Διδακτορικός ή άλλος Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών

Επαγγελματικό Προσόν (π.χ. ACCA)

Απολυτήριο Λυκείου/Τεχνικής Σχολής

Μεταλυκειακή μη-τριτοβάθμια εκπαίδευση (<2ετών)

Τριτοβάθμια μη-πανεπιστημιακή εκπαίδευση (>2ετών π.χ. Κολλέγιο, KATEE, ATI, Παιδαγωγική Ακαδημία 2-3 ετών, Νοσηλευτική Σχολή Κύπρου κ.α.)

Πτυχίο εξομοίωσης

Ακαδημαϊκός τίτλος σπουδών πτυχιακού επιπέδου (πτυχίο, Bachelor)

Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών (Μάστερ)

Διδακτορικός ή άλλος Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών

Επαγγελματικό Προσόν (π.χ. ACCA)

22. Πριν την έναρξη των σπουδών στο πιο πάνω πρόγραμμα, πόσους άλλους τίτλους σπουδών είχατε αποκτήσει;

Αφήστε κενό όπου δεν ισχύει.

(πίνακας, κλίμακα 1-3 και επιλογή «δεν ισχύει» για να μπορούν να διορθώσουν καταχώρηση από λάθος)

Μεταλυκειακή μη-τριτοβάθμια εκπαίδευση (διάρκειας μικρότερης ή ίσης των δύο χρόνων)

Τριτοβάθμια μη-πανεπιστημιακή εκπαίδευση (διάρκειας μεγαλύτερης των δύο χρόνων, π.χ. Κολλέγιο, Ανώτερες Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, KATEE, ATI, Παιδαγωγική Ακαδημία 2-3 ετών, Νοσηλευτική Σχολή Κύπρου κ.α.)

Πτυχίο εξομοίωσης

Ακαδημαϊκός τίτλος σπουδών πτυχιακού επιπέδου (πτυχίο, Bachelor)

Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών (Μάστερ)

Διδακτορικός ή άλλος Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών

Επαγγελματικό Προσόν (π.χ. ACCA)

(μη υποχρεωτική ερώτηση ώστε να μπορεί να αφήνει κενό όπου δεν ισχύει)

23. Ποιο το έτος απόκτησης του πρώτου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών (πτυχίο), μετά την αποφοίτησή σας από το λύκειο;

Αφήστε κενό αν αυτό είναι το πρώτο σας πτυχίο μετά το λύκειο.

(ανοικτό πεδίο - δικαίωμα καταχώρησης ακέραιου αριθμού 1960<X<2013)

Κείμενο επαλήθευσης:

Το πεδίο αυτό μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 1960 και 2013

(μη υποχρεωτική ερώτηση ώστε να μπορεί να αφήνει κενό όπου δεν ισχύει)

24. Ποιο το έτος απόκτησης του πιο πρόσφατου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών (πτυχίο-μεταπτυχιακό-διδακτορικό), πριν την εισδοχή σας στο πιο πάνω πρόγραμμα;

Αφήστε κενό αν αυτό είναι το πρώτο σας πτυχίο μετά το λύκειο.

(ανοικτό πεδίο - δικαίωμα καταχώρησης ακέραιου αριθμού 1960<X<1996)

Κείμενο επαλήθευσης:

Το πεδίο αυτό μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 1960 και 2013

(μη υποχρεωτική ερώτηση ώστε να μπορεί να αφήνει κενό όπου δεν ισχύει)

25. Είναι η 1η φορά που παρακολουθείτε πρόγραμμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης πανεπιστημιακού επιπέδου;

Ναι

Όχι

Μέρος Δ: Δημογραφικά στοιχεία και χαρακτηριστικά ατόμου

Σελίδα 9 – Δημογραφικά Στοιχεία

Παρακαλώ, συμπληρώστε πιο κάτω τα δημογραφικά σας στοιχεία.

26. Ηλικία

(Ανοικτό πεδίο - δικαίωμα καταχώρησης ακέραιου αριθμού $18 < X < 70$)

Κείμενο επαλήθευσης:

Το πεδίο αυτό μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 18 και 70

27. Φύλο

(δικαίωμα μιας επιλογής)

Αντρας

Γυναίκα

28. Χώρα διαμονής

(δικαίωμα μιας επιλογής)

Κύπρος

Ελλάδα

Άλλη (διευκρινίστε)

29. Περιοχή Διαμονής

(δικαίωμα μιας επιλογής)

Αστική

Αγροτική

(μη υποχρεωτική ερώτηση)

30. Οικογενειακή κατάσταση

Άγαμος/η

Έγγαμος/η

Χήρος/α

Σε διάσταση

Διαζευγμένος/η

(μη υποχρεωτική ερώτηση)

31. Αρ. παιδιών

(Ανοικτό πεδίο)

Κείμενο επαλήθευσης:

Το πεδίο αυτό μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0 και 6

32. Ηλικίες παιδιών

Σημειώστε τις ηλικίες των παιδιών σας

(ανοικτό πεδίο - δικαίωμα καταχώρησης ακέραιου αριθμού <50)

1ο παιδί

2ο παιδί

...

6^ο παιδί

Κείμενο επαλήθευσης:

Το πεδίο αυτό μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0 και 50

(μη υποχρεωτική ερώτηση)

33. Επάγγελμα

(δικαίωμα μιας επιλογής)

Επιχειρηματίας

Ελεύθερος Επαγγελματίας

Ιδιωτικός Υπάλληλος

Αυτοεργοδοτούμενος

Δημόσιος Υπάλληλος (Δημόσιο ή Ημικρατικό τομέα)

Οικιακά

Συνταξιούχος

Άνεργος

Άλλο ... (διευκρινίστε)

34. Έτη επαγγελματικής εμπειρίας (συνολικά, ανεξάρτητα από το αντικείμενο της κάθε εργασίας)

(Ανοικτό πεδίο, <=50)

Κείμενο επαλήθευσης:

Το πεδίο αυτό μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0 και 50

35. Καθεστώς παρούσας εργοδότησης

(δικαίωμα μιας επιλογής)

Πλήρης απασχόληση

Μερική απασχόληση

Δεν εργάζομαι

36. Ώρες εργασίας την εβδομάδα

(Ανοικτό πεδίο, <60)

Κείμενο επαλήθευσης:

Το πεδίο αυτό μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0 και 60

(μη υποχρεωτική ερώτηση)

37. Ετήσιες ακαθάριστες απολαβές

(δικαίωμα μιας επιλογής)

Δεν έχω εισόδημα

€1 - €10,000

€10,001 - €20,000

€20,001 - €30,000

€30,001 - €40,000

€40,001 - €50,000

>50,000

(μη υποχρεωτική ερώτηση)

38. Επιπρόσθετες πληροφορίες (προαιρετικό)

Αν επιθυμείτε να προσθέσετε κάποιο σχόλιο ή απόψεις σχετικά με το θέμα της έρευνας, μπορείτε να το αναφέρετε εδώ.

(ανοικτό κείμενο)

Ευχαριστίες ...

Σας ευχαριστώ ιδιαίτερα για τη συμμετοχή σας στην πιο πάνω έρευνα και τη συμβολή σας στη διάγνωση των παραγόντων που ωθούν στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση και του προφίλ των φοιτητών του ΑΠΚΥ.

Τα αποτελέσματα της έρευνας θα δοθούν και στη Διεύθυνση του Πανεπιστημίου ώστε, αν το επιθυμεί, να τα αξιοποιήσει όπως εκείνη θα κρίνει, προκειμένου να ανταποκριθεί καλύτερα στις ανάγκες των φοιτητών και της κοινωνίας.

Παράρτημα II: Δείγμα

1. Δείγμα ανά πρόγραμμα σπουδών και κατηγορία

Επίπεδο	Πρόγραμμα σπουδών	Απόφοιτοι	Φοιτητές	Συνολικά
Πτυχίο	Πτυχίο - Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό	71	513	584
	Πτυχίο - Διοίκηση Επιχειρήσεων		537	537
	Πτυχίο - Αστυνομικές Σπουδές (αναβάθμιση διπλώματος Αστυνομικής Ακαδημίας Κύπρου)		152	152
Πτυχίο Συνολικά		71	1202	1273
Μεταπτυχιακό	Μεταπτυχιακό - Επιστήμες της Αγωγής	520	397	917
	Μεταπτυχιακό - Διοίκηση Μονάδων Υγείας	224	430	654
	Μεταπτυχιακό - Πληροφοριακά και Επικοινωνιακά Συστήματα	111	254	365
	Μεταπτυχιακό - Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)	190	472	662
	Μεταπτυχιακό - Επικοινωνία και νέα Δημοσιογραφία	21	184	205
	Μεταπτυχιακό - Διαχείριση και Προστασία Περιβάλλοντος	7	194	201
	Μεταπτυχιακό - Θεατρικές Σπουδές		190	190
	Μεταπτυχιακό - Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης		43	43
	Μεταπτυχιακό - Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία		205	205
	Μεταπτυχιακό - Τραπεζική και Χρηματοοικονομική	137	230	367
	Μεταπτυχιακό - Business Administration (MBA) (αγγλόφωνο)		29	29
	Μεταπτυχιακό - MA in Educational Leadership (Joint Degree Offered by OUC & SLU)		10	10
	Μεταπτυχιακό - Πολιτική Υγείας και Σχεδιασμός Υπηρεσιών Υγείας		179	179
	Μεταπτυχιακό - Διοίκηση Επιχειρήσεων Αγροτροφίμων		31	31
	Μεταπτυχιακό Συνολικά		1210	2848
Συνολικά		1281	4050	5331

2. Έτος έναρξης προγραμμάτων σπουδών

Επίπεδο	Πρόγραμμα	Έτος έναρξης
Πτυχίο	Πτυχίο - Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό	2007
Πτυχίο	Πτυχίο - Διοίκηση Επιχειρήσεων	2012
Πτυχίο	Πτυχίο - Αστυνομικές Σπουδές (αναβ. διπλώματος Αστυνομικής Ακαδημίας)	2013
Μεταπτυχιακό	Μεταπτυχιακό - Επιστήμες της Αγωγής	2006
Μεταπτυχιακό	Μεταπτυχιακό - Διοίκηση Μονάδων Υγείας	2006
Μεταπτυχιακό	Μεταπτυχιακό - Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)	2007
Μεταπτυχιακό	Μεταπτυχιακό - Τραπεζική και Χρηματοοικονομική	2007
Μεταπτυχιακό	Μεταπτυχιακό - Πληροφοριακά και Επικοινωνιακά Συστήματα	2007
Μεταπτυχιακό	Μεταπτυχιακό - Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία	2011
Μεταπτυχιακό	Μεταπτυχιακό - Επικοινωνία και νέα Δημοσιογραφία	2011
Μεταπτυχιακό	Μεταπτυχιακό - Θεατρικές Σπουδές	2011
Μεταπτυχιακό	Μεταπτυχιακό - Διαχείριση και Προστασία Περιβάλλοντος	2011
Μεταπτυχιακό	Μεταπτυχιακό - Business Administration (MBA) (αγγλόφωνο)	2012
Μεταπτυχιακό	Μεταπτυχιακό - MA in Educational Leadership (Joint Degree - SLU)	2012
Μεταπτυχιακό	Μεταπτυχιακό - Πολιτική Υγείας και Σχεδιασμός Υπηρεσιών Υγείας	2012
Μεταπτυχιακό	Μεταπτυχιακό - Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	2013

Παράρτημα III: Αποτελέσματα

Στο παράρτημα III, παρουσιάζονται όσα τα κάποια περισσότερο λεπτομερή αποτελέσματα σε σχέση με τα συνοπτικά αποτελέσματα που παρουσιάζονται στο Κεφάλαιο 4.

1. Πρόγραμμα σπουδών και επίπεδο ερωτούμενων

Αριθμός Πρόγραμμα Σπουδών	Κατηγορία			%		
	Απόφοιτοι	Φοιτητές	Σύνολο	Απόφοιτοι	Φοιτητές	Σύνολο
Μεταπτυχιακό	162	313	475	94,7%	69,2%	76,2%
Μεταπτυχιακό - Επιστήμες της Αγωγής	61	61	122	35,7%	13,5%	19,6%
Μεταπτυχιακό - Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA)	37	49	86	21,6%	10,8%	13,8%
Μεταπτυχιακό - Διοίκηση Μονάδων Υγείας	21	30	51	12,3%	6,6%	8,2%
Μεταπτυχιακό - Πληροφοριακά και Επικοινωνιακά Συστήματα	24	25	49	14,0%	5,5%	7,9%
Μεταπτυχιακό - Τραπεζική και Χρηματοοικονομική	13	26	39	7,6%	5,8%	6,3%
Μεταπτυχιακό - Διαχείριση και Προστασία Περιβάλλοντος	2	30	32	1,2%	6,6%	5,1%
Μεταπτυχιακό - Πολιτική Υγείας και Σχεδιασμός Υπηρεσιών Υγείας		28	28	0,0%	6,2%	4,5%
Μεταπτυχιακό - Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία		26	26	0,0%	5,8%	4,2%
Μεταπτυχιακό - Επικοινωνία και νέα Δημοσιογραφία	4	19	23	2,3%	4,2%	3,7%
Μεταπτυχιακό - Θεατρικές Σπουδές		13	13	0,0%	2,9%	2,1%
Μεταπτυχιακό - Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης		3	3	0,0%	0,7%	0,5%
Μεταπτυχιακό - MA in Educational Leadership (Joint Degree Offered by OUC & SLU)		2	2	0,0%	0,4%	0,3%
Μεταπτυχιακό - Business Administration (MBA) (αγγλόφωνο)		1	1	0,0%	0,2%	0,2%
Πτυχίο	9	139	148	5,3%	30,8%	23,8%
Πτυχίο - Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό	9	65	74	5,3%	14,4%	11,9%
Πτυχίο - Διοίκηση Επιχειρήσεων		62	62	0,0%	13,7%	10,0%
Πτυχίο - Αστυνομικές Σπουδές (αναβάθμιση διπλώματος Αστυνομικής Ακαδημίας Κύπρου)		12	12	0,0%	2,7%	1,9%
Σύνολο	171	452	623	100%	100%	100%

2. Λόγοι/κίνητρα/παράγοντες που ωθούν στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση

Κίνητρο	Συμφωνω απόλυτα	Συμφωνώ πολύ	Συμφωνώ λίγο	Ούτε Συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ πολύ	Διαφωνώ απολύτα / Δεν με αφορά	Σύνολο
Διατήρηση της θέσης εργασίας	127	77	75	103	33	33	175	623
Επαγγελματική ανάπτυξη / ανέλιξη	308	165	76	32	7	5	30	623
Έκθεση σε νέες επαγγελματικές προοπτικές / αλλαγή καριέρας	206	151	94	70	20	20	62	623
Προληπτική ενδυνάμωση επαγγελματικού προφίλ	297	210	66	27	4	1	18	623
Απόκτηση εξειδικευμένης γνώσης	283	207	81	31	10	6	5	623
Ικανοποίηση ανεκπλήρωτης επιθυμίας για ακαδημαϊκές σπουδές	236	101	61	71	24	24	106	623
Επιθυμία για απόκτηση πτυχίου πανεπιστημιακού επιπέδου	142	51	41	94	13	36	246	623
Επιθυμία για απόκτηση ανώτερου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών (Μεταπτυχιακό)	299	124	63	48	4	12	73	623
Αυτό-ολοκλήρωση / Προσωπική βελτίωση	345	166	65	22	7	2	16	623
Πνευματική διέγερση / Προσωπικό ενδιαφέρον στο θέμα των σπουδών	336	168	66	26	10	2	15	623
Βελτίωση κοινωνικού στάτους / Κύρους	130	117	119	107	31	32	87	623
Διεύρυνση γενικών γνώσεων	279	189	98	36	6	4	11	623
Γνωριμία με άλλα άτομα / κοινωνικοποίηση	44	62	134	173	33	55	122	623
Άλλο κίνητρο/παράγοντας	55	31	29	122	9	22	355	623

3. Λόγοι/κίνητρα/παράγοντες που ωθούν στην Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση (%)

Κίνητρο	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ πολύ	Συμφωνώ λίγο	Ούτε Συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ πολύ	Διαφωνώ απόλυτα / Δεν με αφορά	Σύνολο
Διατήρηση της θέσης εργασίας	20%	12%	12%	17%	5%	5%	28%	100%
Επαγγελματική ανάπτυξη / ανέλιξη	49%	26%	12%	5%	1%	1%	5%	100%
Έκθεση σε νέες επαγγελματικές προοπτικές / αλλαγή καριέρας	33%	24%	15%	11%	3%	3%	10%	100%
Προληπτική ενδυνάμωση επαγγελματικού προφίλ	48%	34%	11%	4%	1%	0%	3%	100%
Απόκτηση εξειδικευμένης γνώσης	45%	33%	13%	5%	2%	1%	1%	100%
Ικανοποίηση ανεκπλήρωτης επιθυμίας για ακαδημαϊκές σπουδές	38%	16%	10%	11%	4%	4%	17%	100%
Επιθυμία για απόκτηση πτυχίου πανεπιστημιακού επιπέδου	23%	8%	7%	15%	2%	6%	39%	100%
Επιθυμία για απόκτηση ανώτερου ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών (Μεταπτυχιακό)	48%	20%	10%	8%	1%	2%	12%	100%
Αυτό-ολοκλήρωση / Προσωπική βελτίωση	55%	27%	10%	4%	1%	0%	3%	100%
Πνευματική διέγερση / Προσωπικό ενδιαφέρον στο θέμα των σπουδών	54%	27%	11%	4%	2%	0%	2%	100%
Βελτίωση κοινωνικού στάτους / Κύρους	21%	19%	19%	17%	5%	5%	14%	100%
Διεύρυνση γενικών γνώσεων	45%	30%	16%	6%	1%	1%	2%	100%
Γνωριμία με άλλα άτομα / κοινωνικοποίηση	7%	10%	22%	28%	5%	9%	20%	100%
Άλλο κίνητρο/παράγοντας	9%	5%	5%	20%	1%	4%	57%	100%

4. Οφέλη που θα αποκομίσουν με την ολοκλήρωση των σπουδών τους

Όφελος	Απόλυτα σημαντικό	Πολύ σημαντικό	Λίγο σημαντικό Ουδέτερο (ούτε σημαντικό, ούτε ασήμαντο)	Λίγο ασήμαντο	Πολύ ασήμαντο	Απόλυτα ασήμαντο	Σύνολο	
Απόκτηση πτυχίου/τίτλου σπουδών	383	166	30	25	5	3	11	623
Εξασφάλιση καλού βαθμού	92	246	173	66	9	12	25	623
Απόκτηση γνώσεων	392	204	19	6	1	0	1	623
Αποκόμιση εμπειρίας	315	218	55	22	4	5	4	623
Άλλο όφελος	73	47	19	154	10	16	304	623

5. Οφέλη που θα αποκομίσουν με την ολοκλήρωση των σπουδών τους (%)

Όφελος	Απόλυτα σημαντικό	Πολύ σημαντικό	Λίγο σημαντικό σημαντικό, ούτε ασήμαντο)	Λίγο ασήμαντο	Πολύ ασήμαντο	Απόλυτα ασήμαντο	Σύνολο	
Απόκτηση πτυχίου/τίτλου σπουδών	61%	27%	5%	4%	1%	0%	2%	100%
Εξασφάλιση καλού βαθμού	15%	39%	28%	11%	1%	2%	4%	100%
Απόκτηση γνώσεων	63%	33%	3%	1%	0%	0%	0%	100%
Αποκόμιση εμπειρίας	51%	35%	9%	4%	1%	1%	1%	100%
Άλλο όφελος	12%	8%	3%	25%	2%	3%	49%	100%

6. Λόγοι επιλογής σπουδών εξ αποστάσεως

Λόγος	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ πολύ	Συμφωνώ λίγο	Ούτε Συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ πολύ	Διαφωνώ απόλυτα / Δεν με αφορά	Σύνολο
Επαγγελματικές υποχρεώσεις	439	109	34	18	3	3	17	623
Οικογενειακές υποχρεώσεις	304	94	57	52	14	18	84	623
Οικονομικοί λόγοι - η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι οικονομικότερη από τη φοίτηση σε συμβατικό πανεπιστήμιο	161	61	75	107	34	87	98	623
Ευκολότερη πρόσβαση - Εισδοχή χωρίς εξετάσεις	156	126	100	123	34	32	52	623
Μεγαλύτερη άνεση - Μελέτη στο δικό μου χώρο	334	180	48	39	4	7	11	623
Μεγαλύτερη ευελιξία -Μελέτη στο δικό μου χρόνο / Έλλειψη χρόνου για συμμετοχή σε πρόγραμμα συμβατικής εκπ/σης	370	174	39	19	8	5	8	623
Μεγαλύτερος έλεγχος του ρυθμού παρακολούθησης	199	189	100	77	21	17	20	623
Αναπηρία/Ανικανότητα που καθιστά τη συμμετοχή σε συμβατικό πρόγραμμα δυσκολότερη ή αδύνατη	8	8	8	50	9	30	510	623
Μη ύπαρξη ανάλογου προγράμματος συμβατικής εκπαίδευσης στην περιοχή μου	95	58	58	70	33	66	243	623
Γλώσσα - Μη ύπαρξη ανάλογου προγράμματος συμβατικής εκπαίδευσης στη γλώσσα μου	36	34	40	75	26	67	345	623
Ελκυστικότητα μεθοδολογίας - Προτίμηση της εξ αποστάσεως μάθησης	131	133	110	124	41	27	57	623
Τυχαία, δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος λόγος	24	17	25	119	22	41	375	623
Άλλος λόγος	40	13	22	121	10	18	399	623

7. Λόγοι επιλογής σπουδών εξ αποστάσεως (%)

Λόγος	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ πολύ	Συμφωνώ λίγο	Ούτε Συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ πολύ	Διαφωνώ απόλυτα / Δεν με αφορά	Σύνολο
Επαγγελματικές υποχρεώσεις	70%	17%	5%	3%	0%	0%	3%	100%
Οικογενειακές υποχρεώσεις	49%	15%	9%	8%	2%	3%	13%	100%
Οικονομικοί λόγοι - η εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι οικονομικότερη από τη φοίτηση σε συμβατικό πανεπιστήμιο	26%	10%	12%	17%	5%	14%	16%	100%
Ευκολότερη πρόσβαση - Εισδοχή χωρίς εξετάσεις	25%	20%	16%	20%	5%	5%	8%	100%
Μεγαλύτερη άνεση - Μελέτη στο δικό μου χώρο	54%	29%	8%	6%	1%	1%	2%	100%
Μεγαλύτερη ευελιξία - Μελέτη στο δικό μου χρόνο / Έλλειψη χρόνου για συμμετοχή σε πρόγραμμα συμβατικής εκπ/σης	59%	28%	6%	3%	1%	1%	1%	100%
Μεγαλύτερος έλεγχος του ρυθμού παρακολούθησης	32%	30%	16%	12%	3%	3%	3%	100%
Αναπηρία/Ανικανότητα που καθιστά τη συμμετοχή σε συμβατικό πρόγραμμα δυσκολότερη ή αδύνατη	1%	1%	1%	8%	1%	5%	82%	100%
Μη ύπαρξη ανάλογου προγράμματος συμβατικής εκπαίδευσης στην περιοχή μου	15%	9%	9%	11%	5%	11%	39%	100%
Γλώσσα - Μη ύπαρξη ανάλογου προγράμματος συμβατικής εκπαίδευσης στη γλώσσα μου	6%	5%	6%	12%	4%	11%	55%	100%
Ελκυστικότητα μεθοδολογίας - Προτίμηση της εξ αποστάσεως μάθησης	21%	21%	18%	20%	7%	4%	9%	100%
Τυχαία, δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος λόγος	4%	3%	4%	19%	4%	7%	60%	100%
Άλλος λόγος	6%	2%	4%	19%	2%	3%	64%	100%

8. Άλλες δηλώσεις σε σχέση με τις σπουδές

Δήλωση	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ πολύ	Συμφωνώ λίγο	Ούτε Συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ πολύ	Διαφωνώ απόλυτα / Δεν με αφορά	Σύνολο
Αν δεν είχα την επιλογή της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης θα συμμετείχα σε παρόμοιο πρόγραμμα συμβατικής εκπαίδευσης	82	107	142	93	38	53	108	623
Αν είχα τη δυνατότητα, θα επέλεγα πρόγραμμα σπουδών με διαφορετικό αντικείμενο	34	51	95	94	39	91	219	623
Το πρόγραμμα σπουδών είναι συναφές με το επάγγελμά μου	283	121	79	44	24	16	56	623

9. Άλλες δηλώσεις σε σχέση με τις σπουδές (%)

Δήλωση	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ πολύ	Συμφωνώ λίγο	Ούτε Συμφωνώ, ούτε διαφωνώ	Διαφωνώ λίγο	Διαφωνώ πολύ	Διαφωνώ απόλυτα / Δεν με αφορά	Σύνολο
Αν δεν είχα την επιλογή της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης θα συμμετείχα σε παρόμοιο πρόγραμμα συμβατικής εκπαίδευσης	13%	17%	23%	15%	6%	9%	17%	100%
Αν είχα τη δυνατότητα, θα επέλεγα πρόγραμμα σπουδών με διαφορετικό αντικείμενο	5%	8%	15%	15%	6%	15%	35%	100%
Το πρόγραμμα σπουδών είναι συναφές με το επάγγελμά μου	45%	19%	13%	7%	4%	3%	9%	100%

10. Άνεση στη χρήση εφαρμογών τεχνολογίας (λογισμικά)

Εφαρμογή	Άριστη	Πολύ καλή	Καλή	Μέτρια	Λίγο	Πολύ λίγο	Καθόλου	Σύνολο
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	320	231	43	15	8	4	2	623
Διαδίκτυο - περιήγηση	372	190	40	14	4	1	2	623
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email)	392	175	35	12	5	2	2	623
Λογισμικό επεξεργασίας κειμένων (π.χ. Microsoft Word)	369	188	41	11	7	4	3	623
Λογισμικό φύλλων εργασίας (π.χ. Microsoft Excel)	253	173	107	49	20	14	7	623
Λογισμικό στατιστικής ανάλυσης (π.χ. SPSS, Minitab)	43	56	63	68	55	68	270	623
Χρήση τεχνολογιών ηλεκτρονικής μάθησης (π.χ. πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης)	149	115	91	39	41	49	139	623

11. Άνεση στη χρήση εφαρμογών τεχνολογίας (λογισμικά) (%)

Εφαρμογή	Άριστη	Πολύ καλή	Καλή	Μέτρια	Λίγο	Πολύ λίγο	Καθόλου	Σύνολο
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	51%	37%	7%	2%	1%	1%	0%	100%
Διαδίκτυο - περιήγηση	60%	30%	6%	2%	1%	0%	0%	100%
Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email)	63%	28%	6%	2%	1%	0%	0%	100%
Λογισμικό επεξεργασίας κειμένων (π.χ. Microsoft Word)	59%	30%	7%	2%	1%	1%	0%	100%
Λογισμικό φύλλων εργασίας (π.χ. Microsoft Excel)	41%	28%	17%	8%	3%	2%	1%	100%
Λογισμικό στατιστικής ανάλυσης (π.χ. SPSS, Minitab)	7%	9%	10%	11%	9%	11%	43%	100%
Χρήση τεχνολογιών ηλεκτρονικής μάθησης (π.χ. πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης)	24%	18%	15%	6%	7%	8%	22%	100%

**12. Αριθμός άλλων τίτλων σπουδών που είχαν αποκτήσει πριν την εισδοχή στο
Ανοικτό Πανεπιστήμιο**

Επίπεδο σπουδών	0	1	2	3	Δεν ισχύει	Σύνολο
Μεταλυκειακή μη-τριτοβάθμια εκπαίδευση (διάρκειας μικρότερης ή ίσης των δύο χρόνων)	253	106	18	7	239	623
Τριτοβάθμια μη-πανεπιστημιακή εκπαίδευση (διάρκειας μεγαλύτερης των δύο χρόνων, π.χ. Κολλέγιο, Ανώτερες Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ΚΑΤΕΕ, ΑΤΙ, Παιδαγωγική Ακαδημία 2-3 ετών, Νοσηλευτική Σχολή Κύπρου κ.α.)	261	107	6	1	248	623
Πτυχίο εξομοίωσης	330	31	2	2	258	623
Ακαδημαϊκός τίτλος σπουδών πτυχιακού επιπέδου (πτυχίο, Bachelor)	128	376	23	10	86	623
Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών (Μάστερ)	325	61	5	0	232	623
Διδακτορικός ή άλλος Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών	355	16	0	1	251	623
Επαγγελματικό Προσόν (π.χ. ACCA)	337	48	6	6	226	623

**13. Αριθμός άλλων τίτλων σπουδών που είχαν αποκτήσει πριν την εισδοχή στο
Ανοικτό Πανεπιστήμιο (%)**

Επίπεδο σπουδών	0	1	2	3	Δεν ισχύει	Σύνολο
Μεταλυκειακή μη-τριτοβάθμια εκπαίδευση (διάρκειας μικρότερης ή ίσης των δύο χρόνων)	40,6%	17,0%	2,9%	1,1%	38,4%	100,0%
Τριτοβάθμια μη-πανεπιστημιακή εκπαίδευση (διάρκειας μεγαλύτερης των δύο χρόνων, π.χ. Κολλέγιο, Ανώτερες Σχολές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, ΚΑΤΕΕ, ΑΤΙ, Παιδαγωγική Ακαδημία 2-3 ετών, Νοσηλευτική Σχολή Κύπρου κ.α.)	41,9%	17,2%	1,0%	0,2%	39,8%	100,0%
Πτυχίο εξομοίωσης	53,0%	5,0%	0,3%	0,3%	41,4%	100,0%
Ακαδημαϊκός τίτλος σπουδών πτυχιακού επιπέδου (πτυχίο, Bachelor)	20,5%	60,4%	3,7%	1,6%	13,8%	100,0%
Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών (Μάστερ)	52,2%	9,8%	0,8%	0,0%	37,2%	100,0%
Διδακτορικός ή άλλος Μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών	57,0%	2,6%	0,0%	0,2%	40,3%	100,0%
Επαγγελματικό Προσόν (π.χ. ACCA)	54,1%	7,7%	1,0%	1,0%	36,3%	100,0%